

TER ONDERTEKENING

Aan: MOCW

**Organisatie &
Bedrijfsvoering**

Van

Persoonlijke levensfeer - bescho

Datum

15 juni 2023

Referentie

38971924

Bijlagen

Kamerbrief

nota

Kamerbrief Vervolgaanpak programma School en
omgeving

Aanleiding

In de visiebrief Kansengelijkheid funderend onderwijs van 10 maart 2023 heeft voormalig minister Wiersma toegezegd voor de zomer de Kamer verder te informeren over het programma School en Omgeving. De opmerkingen van oud-minister Wiersma op de concept Kamerbrief zijn verwerkt.

Geadviseerd besluit

- Gaat u akkoord met ondertekening van de opgestelde Kamerbrief?

Kernpunten

- Voormalig minister Wiersma heeft aangegeven graag kwalitatieve en kwantitatieve doelstellingen op te willen nemen. In de brief hebben we toegevoegd dat circa 1000 scholen subsidie kunnen aanvragen de komende twee jaar voor ruim 250.000 leerlingen, en dat u de komende twee jaar een significante impuls wilt geven op weg naar de tien uur per week. Ons advies is om geen concrete cijfers over hoeveel scholen en leerlingen we over twee jaar bereikt hebben op te nemen omdat dit nog niet in te schatten is.
- Oud-minister Wiersma heeft ook aangegeven het woord gemiddeld bij 'gemiddeld tien uur per week' weg te willen halen. In de Kamerbrief is dit verwijderd. In de nieuwe subsidieregeling wordt wel gesproken over gemiddeld 10 uur. Dit komt doordat coalities in de nieuwe regeling ook de mogelijkheid krijgen om in de vakanties aanbod neer te zetten, omdat juist in de vakanties de verschillen in ontwikkeling tussen kinderen vergroot worden. Daarmee kan het voorkomen dat een coalitie in reguliere schoolweken 9 uur per week aanbiedt en in de vakantie extra uren, waardoor je uitkomt op een gemiddelde van 10 uur aanbod per week.
- AZ heeft meegelezen op de concept Kamerbrief en heeft aangegeven dat deze brief niet via de MR verstuurd hoeft te worden.
- Tot slot stuurt u als bijlage van deze brief een afschrift van de brief aan schoolbesturen over aanvullend onderwijs naar de Kamer toe, zoals toegezegd in de Kamerbrief Voortgang moties aanvullend onderwijs van 1 juni van voormalig minister Wiersma.

g/6: Opmerkingen mavo
bij nota nr.: 38461711
+

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

baf.nr.: 38394922

ID.nr.:

TER BESLUITVORMING

Aan: MPVO

Organisatie & Bedrijfsvoering

Van

Persoon (jke levenssteer - besche

Datum

15 mei 2023

Referentie

38461711

Bijlagen

Kamerbrief Vervolgaanpak
Programma School en Omgeving

nota

Nota Kamerbrief Vervolgaanpak Programma School en
Omgeving

Dank! Helder rammenwerk. vorgege met 20 voor
komende tijd. Wrg wat suggesties voor brede scope
de uitvoering en ~~het~~ wat is succes?

Daarna etc!
~~Rechts~~

Aanleiding

In de visiebrief Kansengelijkheid funderend onderwijs van 10 maart 2023 heeft u toegezegd voor de zomer de Kamer verder te informeren over het programma School en Omgeving. Met de Voorjaarsnotabesluitvorming is inmiddels bekend geworden dat de CA-middelen voor kansengelijkheid beschikbaar komen en daarmee is nu bekend hoeveel geld er precies voor School en Omgeving beschikbaar is de komende jaren. De planning is om de nieuwe subsidieregeling en de interdepartementale SPUK nog voor het zomerreces te publiceren. We willen de Kamer graag gelijktijdig aan publicatie informeren over de vervolgaanpak.

Geadviseerd besluit

- Gaat u akkoord met de opgestelde concept Kamerbrief?
- Gaat u akkoord met het voorstel om de Kamerbrief niet te bespreken in de MR, omdat het voortzetting is van al eerder aangekondigd beleid?

Kernpunten

- In de brief wordt toegelicht dat het kabinet structureel €433 miljoen beschikbaar stelt voor School en Omgeving. Ook staat uitgelegd dat in de nieuwe regeling gericht wordt geïnvesteerd in waar de nood het hoogst is, de scholen met de 5% hoogste scores op de CBS-indicator, en dat de huidige coalities ook de komende twee jaar weer subsidie ontvangen.
- Daarnaast gaat de brief in op uw ambitie om ervoor te zorgen dat de kinderen die dit het hardste nodig hebben, uiteindelijk een rijk aanvullend aanbod krijgen van gemiddeld tien uur per week.
- Ook worden de belangrijkste uitkomsten van het inventariserend onderzoek naar de verrijkte schooldag dat is uitgevoerd door Oberon, KBA Nijmegen en het Kohnstamm Instituut besproken. Ook wordt ingegaan op welk vervolgonderzoek wordt uitgezet.
- Alle uitwerkingen van CA-maatregelen moeten langs de MR. Vorig jaar is de Kamerbrief over de start van het programma School en Omgeving echter al afgestemd in de MR. Dit betreft de verdere uitwerking/het vervolg van het programma. Onze inschatting is dat het daarom nu niet langs de MR hoeft.
- De planning is om de brief begin juli te versturen, gelijktijdig met de publicatie van de regeling. We verwachten u in juni de regeling voor te kunnen leggen. Indien de brief wel via de MR moet, zal de brief op 30 juni

in de MR behandeld moeten worden. De brief moet in dat geval 2 juni
aangeleverd worden bij de CWIZO.

Datum
15 mei 2023

TER BESLUITVORMING

Aan: MPVO

**Kansengelijkheid en
Onderwijsondersteuning**

Van

Persoonlijke levenssteun - besche

Datum

24 maart 2023

Referentie

37515623

Bijlagen

1: Beleidsdoelstellingen

Intern OCW afgestemd

PO

Interdepartementaal

afgestemd

BZK, SZW

nota

Interdepartementale SPUK Nationaal Programma
Leefbaarheid en Veiligheid

Aanleiding

evalueren

In de twintig focusgebieden binnen het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid (NPLV) speelt een opeenstapeling van problematiek die onder de beleidsterreinen van verschillende ministeries valt. In een eerdere nota¹ hebben we u geïnformeerd over de plannen om één gezamenlijk specifieke uitkering (SPUK) op te zetten voor de middelen die aan de focusgebieden beschikbaar worden gesteld. Verschillende directies² zien het als wenselijk om binnen de SPUK hun middelen te bundelen. Bij het ministerie van SZW gaat het om de middelen voor Preventie van Armoede en Re-integratiedienstverlening en Veerkracht en Weerbaarheid. Bij het ministerie van OCW gaat het om middelen voor School en Omgeving (S&O) en Voor- en Vroegtijdige Educatie (VVE). Hiermee geven we invulling aan de toezegging van het kabinet om coalitieakkoordmiddelen te prioriteren voor de focusgebieden.³ In deze nota leggen we de huidige plannen voor de SPUK ter goedkeuring aan u voor.

Parallel ontvangt u een nota over de invulling van VVE en de invulling van School en Omgeving die met deze SPUK samenhangen.

Geadviseerd besluiten

- Niet zeker van voldoende eigenaarschap OCW. Kunnen wij zelf de SPUK?*
- We adviseren om de middelen voor de verschillende beleidsterreinen via een gebundelde SPUK aan de twintig focusgebieden te verstrekken. Gaat u ermee akkoord om de middelen voor onderstaande regelingen in de SPUK mee te laten lopen:
 - Voor- en Vroegtijdige Educatie;
 - Een deel van de middelen voor School en Omgeving.

¹ Vormgeving integrale specifieke uitkering gericht op de 20 gebieden van het NPLV, 16-12-2022

² In een voorgaande nota werd er ook gesproken over deelname van de regeling Preventie met Gezag van het ministerie van Justitie en Veiligheid. Wegens verschillende beoogde tijdspaden is hun regeling als aparte SPUK in de gebieden geland.

³ "Voor de inzet van generieke rijksmiddelen op de terreinen volkshuisvesting, onderwijs, veiligheid, werk en gezondheid, zoals deze aan de orde zijn gekomen bij de Actielijnen 2, 3 en 4 en die op basis van het Coalitieakkoord beschikbaar zijn of komen, neemt het Rijk de inspanningsverplichting op zich om samen met het lokaal bestuur en de gebieden na te gaan of -in lijn met de gestelde doelen- prioriteren naar of richten op de stedelijke focusgebieden aan de orde is. Daarnaast is er ook voldoende ruimte voor inzet op verbreding naar andere gebieden, dan de stedelijke focusgebieden."
<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2022/07/01/nationaal-programma-leefbaarheid-en-veiligheid>

- ☒ Gaat u ermee akkoord dat de coalities die hun middelen via deze SPUK aanvragen, een financiële verantwoording afleggen in plaats van een verantwoording op basis van gerealiseerde uren (zoals we vastleggen in de subsidieregeling S&O voor categorie A scholen)?
- ☒ Gaat u ermee akkoord om BZK als financieel coördinerend departement aan te stellen voor de uitvoering van de SPUK? *kan dat OCW zijn?*
- Gaat u akkoord met de verdere uitwerking van variant 1a. Gebundelde SPUK met enige ruimte voor integraliteit? *Ik ook wat voor te zeggen. En subsidie die helemaal uit beeld wat julle betreft?*

Welke middelen zijn er beschikbaar voor de twintig focusgebieden?

- Voor Preventie van Armoede, geldzorgen en schulden is voor de periode 2023-2025 €20 mln. beschikbaar. Elk gebied ontvangt € 1mln verspreid over drie jaar.
- Voor Veerkracht en Weerbaarheid loopt in de voorjaarsbesluitvorming een claim mee voor €6 mln. voor de periode 2023-2025. Elk gebied ontvangt €300.000 verspreid over drie jaar.
- Voor de Re-integratie van langdurig bijstandsgerechtigden loopt in de voorjaarsbesluitvorming een claim mee voor €8 mln. in 2024 die oploopt tot €13 mln. structureel. Het plan is om de verdeling van de middelen te koppelen aan het aantal bijstandsgerechtigden per gebied. In de volgende paragraaf wordt nader ingezoomd op dit onderwerp.
- Voor het programma School en Omgeving (OCW) is in ieder geval €170,1 mln. beschikbaar voor de periode 2023-2025. In de lopende voorjaarsbesluitvorming worden aanvullende middelen opgevraagd van de Aanvullende Post bij FIN; daarmee komt dit bedrag op maximaal €833,1 mln. Deze middelen worden verdeeld op basis van het aantal leerlingen in de focusgebieden en de keuze van scholen om deel te nemen aan deze SPUK, of dit via de subsidieregeling uit te laten keren. Van de huidige scholen in het programma staat ongeveer 77% in een focusgebied. Dit betekent dat er maximaal 77% van het totaalbedrag van het programma aan de SPUK zou kunnen toegevoegd, de verwachting is echter dat dit percentage een stuk lager zal zijn. Momenteel wordt er uitgevraagd bij de coalities die in de focusgebieden vallen of de coalities gebruik zouden willen maken van de SPUK, waarna we een gerichte inschatting kunnen maken van de verdeling tussen de SPUK en de subsidieregeling.
- Voor Voor- en Vroegschoolse Educatie wordt €111,6 mln. voor de periode 2023-2025 voor de NPLV-gebieden in het voorjaar opgevraagd van de Aanvullende Post bij FIN. De helft daarvan wordt als een gelijk budget per gebied verdeeld, de andere helft wordt verdeeld naar rato van het aantal basisschoolkinderen in het gebied.
- Met de inleg van OCW hebben we een buitenproportionele aandeel in deze SPUK. Bovendien zijn het Regeerakkoord prioriteiten waarop we resultaten hebben toegezegd. Daarom adviseren we u behalve deze bundeling,

terughoudend te zijn met toestaan van verdere integrale bestedingen van de middelen in de SPUK om te borgen dat de OCW middelen ook echt aan de onderwijs doelen worden besteed door gemeenten.

Opties vormgeving specifieke uitkering

Optie 1. Gebundelde SPUK

- In plaats van voor elk beleidsterrein aparte middelen te verstrekken met gescheiden beleidsdoelen wordt er één gezamenlijke SPUK opgezet die de NPLV-gebieden de mogelijkheid biedt om integrale plannen vorm te geven die aansluiten bij de lokale opgave.
- Bijkomend voordeel van bundeling binnen één SPUK is dat het tot minder administratieve lasten voor gemeenten leidt. Er hoeft slechts één aanvraag te worden gedaan en de verantwoordingseisen kunnen eenvoudiger worden vormgegeven.
- Het bundelen van middelen in één SPUK is een relatief nieuw proces. Deze bundeling vereist meer afstemmingsmomenten tussen de betrokken beleidsdirecties en gemeenten om de beleidsinhoudelijke wensen te kunnen harmoniseren. Door deze afstemming zal het opzetten van de regeling meer tijd in beslag nemen. De verwachting is wel dat de middelen in ieder geval in 2023 worden uitgekeerd aan gemeenten.

Het spanningsveld bij de gebundelde SPUK is dat we vanuit het Rijk de gebieden zoveel mogelijk ruimte willen geven om tot opgavegerichte beleidsplannen te komen, maar dat we tegelijkertijd vanuit het Rijk bepaalde beleidswensen hebben die we graag in de lokale beleidsplannen en de uitvoering terug willen zien. De bundeling van de middelen in één SPUK kunnen we op verschillende manieren vormgeven, met variatie in de mate waarin gemeenten ruimte krijgen voor integrale plannen versus de mate van sturing vanuit het Rijk. We bespreken drie opties.

Optie 1a. Gebundelde SPUK met enige ruimte voor integraliteit

A	I	A. Preventie Armoede & Schulden
B		B. Weerbaarheid & Veerkracht
C		C. Re-integratie
D		D. School & Omgeving
E		E. Vroeg en voorschoolse educatie
		I. Integrale aanpak

- In deze variant van de gebundelde SPUK blijft de mate van sturing vanuit het Rijk grotendeels in stand. Slechts een beperkt deel van het budget kan door gemeenten integraal worden ingezet.

- Binnen de gebundelde SPUK is er in principe sprake van harde schotten tussen de budgetten voor de verschillende beleidsterreinen. Middelen die bijvoorbeeld t.b.v. School & Omgeving (D) worden verstrekt, mogen niet aan andere beleidsterreinen besteed worden.
- Een deel van de beschikbare middelen (I) mag wel worden besteed aan plannen die een integrale aanpak op de beleidsterreinen vormen. Gemeenten zijn volledig vrij om te bepalen aan welke beleidsterreinen van de SPUK dat integrale budget wordt besteed.
- Deze variant biedt gemeenten enige ruimte om integrale plannen uit te voeren die aansluiten op de lokale praktijk. De gebiedsadviseurs van het NPLV zijn positief over deze optie.
- De beschikbare bedragen verschillen aanzienlijk per beleidsterrein. Als bij alle beleidsmaatregelen hetzelfde aandeel als integraal budget wordt ingezet, zullen de absolute bedragen per beleidsmaatregel aanzienlijk verschillen en

A	I_A
B	I_B
C	I_C
D	I_D
E	I_E

komt er bij de grotere regelingen een disproportioneel bedrag ten goede van integrale inzet. Hiermee zou de eigen beleidsprioriteit in het gedrang kunnen komen. Welk aandeel van de budgetten als integraal budget (I) wordt bestempeld, zal in nadere afstemming tussen de deelnemende departementen bepaald worden. We stellen voor om het aandeel integrale budget per beleidsterrein te

laten variëren, om tot een evenwichtige verdeling te komen tussen regelingen waar veel en minder budget voor beschikbaar is. Te denken valt aan een range tussen de 5 en 25%.

Optie 1b. Gebundelde SPUK met enige ruimte voor integraliteit en aanvullende voorwaarden

A. Preventie Armoede & Schulden

B. Weerbaarheid & Veerkracht

Etc.

IA. Integrale aanpak waarin o.a. beleidsterrein A meeloopt

IB. Integrale aanpak waarin o.a. beleidsterrein B meeloopt

Etc.

- In deze variant wordt de mate van sturing vanuit het Rijk vergroot door aanvullende voorwaarden te stellen. Het integrale deel van het budget wordt per beleidsterrein vastgesteld (I_A , I_B , I_C , I_D & I_E) en de eis wordt toegevoegd dat de integrale deelbudgetten alleen mogen worden ingezet voor activiteiten die verband houden met het betreffende beleidsterrein. Het integrale budget voor armoede en schulden (I_A) zou dan dus alleen kunnen worden ingezet voor integrale plannen waar preventie van armoede en schulden onderdeel van uitmaakt.
- De gebiedsadviseurs zien hierbij als nadeel dat de aanvullende voorwaarden door gemeenten als beperkend of gecompliceerd ervaren wordt, waardoor ze

minder snel integrale plannen vormen. De voorwaarden stralen ook minder vertrouwen uit richting de gemeenten.

Optie 1c. Gebundelde SPUK met integraliteit als uitgangspunt

I _A óf A	IA. Integrale aanpak waarin o.a. beleidsterrein A meeloopt
I _B óf B	IB. Integrale aanpak waarin o.a. beleidsterrein B meeloopt
I _C óf C	Etc. A. Preventie Armoede & Schulden
I _D óf D	B. Weerbaarheid & Veerkracht
I _E óf E	Etc.

- Bij deze variant geven we gemeenten de ruimte om de plannen volledig integraal invulling te geven. We stellen wel de voorwaarde dat de integrale deelbudgetten (I_A, I_B, I_C, I_D en I_E) alleen mogen worden ingezet voor activiteiten die *deels* verband houden met het betreffende beleidsterrein. Ook blijft het voor gemeenten mogelijk om activiteiten te bekostigen die specifiek op één beleidsterrein gericht zijn (A, B, C, D & E).
- Bij deze variant bieden we de gemeenten maximale ruimte voor activiteiten die een integrale aanpak vormen. Zo is er veel ruimte voor opgabegegerichte oplossingen en kan er maximale versterking tussen de domeinen gezocht worden.
- Nadeel is dat er vanuit het Rijk geen harde sturing mogelijk is op de uitgaven aan de afzonderlijke beleidsterreinen. Er is wel garantie dat de middelen die voor een bepaald beleidsterrein worden verstrekt *deels* aan het betreffende beleidsterrein worden besteed, maar we stellen geen voorwaarden aan hoe groot dat deel moet zijn. Er is dus geen garantie over welk deel van de middelen aan een specifiek beleidsterrein worden besteed.
- Deze variant is een ambitie van het NPLV op de lange termijn, die momenteel verder wordt uitgewerkt binnen de werkgroep NPLV van BZK. In het huidige fase van verkenning is dit echter niet toepasbaar op de voorliggende regelingen.
- Door het gebrek aan sturing is er het risico dat sommige beleidsterreinen onderbelicht raken in de SPUK.

Terugvaloptie: Aparte SPUKS voor alle beleidsterreinen

- Er kan voor worden gekozen om de middelen die voor verschillende beleidsterreinen beschikbaar zijn via aparte SPUKS aan de NPLV-gebieden te verstrekken.
- Voordeel is dat we vanuit het Rijk volledige sturing houden over waar de verstrekte middelen aan worden besteed.

- Nadeel is dat gemeenten bij elke SPUK apart een aanvraag moeten doen en verantwoording moeten afleggen. Dit leidt bij de gebieden tot hoge administratieve lasten.
- Als Rijk bieden we de gebieden geen expliciete ruimte om tot opgavegerichte beleidsplannen te komen die aansluiten bij de lokale problematiek.
- Het verstrekken van de middelen via aparte SPUKS staat haaks op de ambitie binnen het NPLV-programma om een integrale financiering met lage verantwoordingslast op te zetten.
- In overleggen met NPLV-gemeenten is op verschillende momenten uitgesproken dat het voornemen is integraal te werken vanuit het Rijk. Het aanbieden van aparte regelingen zou hiermee tegen eerdere politieke toezeggingen ingaan. Door deelname aan het NPLV hebben SZW en OCW zich ook gecommitteerd aan deze ambitie. Op 19 april is er een Bestuurlijk Overleg met Bewindspersonen, Rijksvertegenwoordigers en de 19 burgemeesters. De Burgemeesters zullen aandringen op een gebundelde SPUK met (financiële) ruimte voor een integrale aanpak.

Nadere uitwerking van de gebundelde SPUK

Aanvraagproces

- Om een beroep te kunnen doen op de middelen uit de gebundelde SPUK moeten gebieden een aanvraag indienen. De aanvraag bevat een overzicht van de activiteiten die de gebieden op de verschillende beleidsterreinen willen uitvoeren. Bij de activiteiten die een integrale aanpak vormen, vragen we om een toelichting op hoe de verschillende beleidsterreinen worden geraakt. De aanvraag bevat ook een begroting van de kosten per activiteit.
- De aanvraag wordt beoordeeld door een beoordelingscommissie bestaande uit beleidsmedewerkers die betrokken zijn bij de onderliggende beleidsterreinen. De gebiedsadviseurs en beleidsadviseurs van aanpalende beleidsterreinen zullen hierbij geconsulteerd worden.

Proces SPUK vs subsidie

Momenteel wordt er geïnventariseerd via de regiocoördinatoren van de GKA en de gebiedsadviseurs van het NPLV of de coalities waarvan alle scholen in een focusgebied staan de middelen via de SPUK zouden willen ontvangen. Deze scholen worden vervolgens uitgesloten van de subsidieregeling om dubbelfinanciering te voorkomen. De keuze voor de SPUK of subsidie is nadrukkelijk een keuze voor de coalitie als geheel en zal moeten worden ondertekend door alle partners die vorig jaar een convenant hebben gesloten. Door de gebiedsadviseurs van het NPLV te betrekken wordt voorkomen dat scholen eigenstandig deze keuze maken.

Bevoorschotting en financiële verantwoording

- De ministeriële regeling waarin de SPUK wordt vastgelegd betreft de jaren 2023, 2024 en 2025. Als deze regeling succesvol blijkt, kan de ministeriële regeling voor de focusgebieden worden verlengd.
- De gebieden rapporteren elk jaar via de SiSa over bestedingen in het betreffende jaar én de cumulatieve bestedingen vanaf 2023. De insteek is om de verantwoordingslast voor de gebieden laag te houden. Welke gegevens exact via de SiSa worden uitgevraagd wordt nog in overleg met gemeenten uitgewerkt.
- In 2023 is er €143,1 mln beschikbaar voor het hele programma School en Omgeving. Uit dit budget wordt op basis van de inventarisatie een bedrag gereserveerd voor de voorliggende SPUK.
- De goedgekeurde aanvragen dienen als basis voor de toets op rechtmatigheid. De accountants van gemeenten toetsen of de bestedingen die door gemeenten zijn gedaan aansluiten op de activiteiten en begrotingen die in de (gewijzigde) aanvragen zijn opgenomen.
- Doordat het hier een financiële verantwoording betreft, gecontroleerd door accountants, is het niet mogelijk om resultaatverplichtingen in uren op te stellen. Dit betekent dat we de coalities die hun financiering via de SPUK aanvragen, afrekenen op basis van de inzet van middelen (wordt het geld besteed aan de gestelde doelen) en niet op behaalde resultaten in aangeboden uren. Wel kunnen we via monitoring volgen in hoeverre zij de gewenste doelstellingen (ten aanzien van bijvoorbeeld aantallen uren en leerlingen) behalen.
- De toegekende bedragen worden bevoorschot via drie betalingen: de 1^e betaling vindt plaats in Q4-2023, de 2^e betaling halverwege 2024 en de 3^e betaling halverwege 2025.
- De eindafrekening vindt in 2026 (uiterlijk 15 juli) plaats. Bij de eindafrekening wordt het totaal verstrekte budget voor de jaren 2023-2025 afgezet tegen de cumulatieve bestedingen van de gebieden in 2023-2025.
- Doordat we ervoor kiezen om de uitkering niet jaarlijks, maar pas na afloop definitief vast te stellen kunnen gebieden gemakkelijk de middelen van het ene jaar naar het andere jaar doorschuiven.
- Aangezien BZK een coördinerende rol heeft in de bundeling van alle budgetten die richting de focusgebieden gaan, zou het logisch zijn als de SPUK op de BZK-begroting komt te staan. Momenteel wordt verkend of BZK als financieel coördinerend departement kan dienen. BZK heeft reeds een SPUK opgezet voor de programmakosten voor het NPLV. De beleidsterreinen van SZW en OCW zouden aan deze regeling kunnen worden toegevoegd. De middelen zouden dan vanuit SZW en OCW moeten worden overgeheveld naar de BZK-begroting. Daarmee zou BZK verantwoordelijk worden voor de uitvoering van het beschikkingsproces, de uitbetalingen en de verantwoording. Eventuele onrechtmatigheden of onzekerheden in de besteding van de middelen komen dan onder de verantwoordelijkheid van

BZK te vallen. SZW en OCW blijven verantwoordelijk voor het opstellen van de regeling en het beoordelen van de aanvragen. Als wordt ingestemd met dit besispunt, wordt bij BZK een officieel verzoek ingediend ter goedkeuring.

- Op verzoek van MAPP is er contact geweest met de ADR. De ADR is inmiddels geïnformeerd over de gecombineerde regeling m.b.t. de financiële verantwoording van de betrokken departementen. De ADR kan in het huidige stadium de regeling niet toetsen, maar benadrukt dat in de verdere uitwerking van de regeling de consequenties voor de begroting en verantwoording door het financieel coördinerend departement in beeld moeten gebracht. Deze zullen dan in het traject van de verdere uitwerking van deze SPUK nog met FEZ en de ADR t.z.t worden afgestemd

Monitoring & evaluatie

- Het NPLV werkt met een beleidscyclus die door gemeenten zelf wordt ingevuld maar samen met het Rijk is vastgesteld. In de beleidscyclus werken Rijk en gebieden intensief samen aan de uitvoeringsplannen en blijven continu in gesprek in de alliantie-overleggen over de voortgang, inclusief besteding van de middelen en het leren van de effectiviteit van interventies. Dit leidt tot een jaarlijkse lokale voortgangsrapportages en, waar nodig, aanpassingen in het uitvoeringsplan.
- Het directeurenoverleg NPLV en het jaarlijkse bestuurlijk overleg zijn de plekken waar additioneel beslissingen kunnen worden genomen over het functioneren van de samenwerking, de voortgang en eventuele 'vastlopers'.
- Om de vergelijkbaarheid tussen de gebieden te waarborgen is er daarnaast een geharmoniseerde monitor opgezet. Via deze monitor kunnen de ontwikkelingen in relevante indicatoren op de verschillende beleidsterreinen worden bijgehouden.
- Naast monitoring is er vanuit het Rijk en gemeenten ook behoefte aan effectmetingen op interventieniveau. Er wordt nog onderzocht op welke manier dit zoveel mogelijk integraal kan worden vormgegeven.

Financiële gevolgen

Totale middelen

In totaal is voor de gehele SPUK maximaal €960,6 miljoen beschikbaar uit onderwijsmiddelen voor de jaren 2023-2025 indien alle extra geclaimde en opgevraagde middelen in de voorjaarsbesluitvorming worden toegevoegd aan de OCW begroting. Hierbij is het belangrijk dat de middelen nog niet zijn toegekend, waardoor er wellicht een andere beleidsinvulling moet komen dan hier voorgesteld. De middelen bevinden zich (of worden toegevoegd) op artikel 1 (PO) en artikel 3 (VO). Aangezien het voorstel is om BZK als financieel coördinerend departement aan te wijzen zullen de benodigde middelen van artikel 1 en 3 worden overgeboekt naar BZK.

SPUK

Met de inleg van OCW hebben we een buitenproportionele aandeel in deze SPUK. Aangezien meerdere programma's in deze brede SPUK vallen is er een potentieel probleem met een duidelijke scheiding van middelen, als er niet voor een van de voorgestelde modellen wordt gekozen. Bijvoorbeeld als gemeentes de middelen gebundeld ontvangen en zelf een verdeling kunnen maken a.d.h.v. de behoefte binnen het gebied. Wanneer er wordt gekozen voor één integrale SPUK (wat niet wordt voorgesteld) zonder duidelijke schotten per beleidsmaatregel, zou dit betekenen dat OCW middelen voor doeleinden van andere ministeries gebruikt kunnen worden.

Dubbelfinanciering

Voorgesteld wordt om financiering van de gelden voor School en Omgeving ook mogelijk te maken via een reguliere subsidieregeling. Dit brengt het risico van dubbelfinanciering met zich mee. Onderzocht wordt op welke wijze dit risico zo veel mogelijk geminimaliseerd kan worden, maar wellicht kan dit niet volledig worden uitgesloten. Hierover wordt u in een opvolgende nota nader geïnformeerd.

Verantwoording

Er zijn reeds gesprekken geweest met de ADR over de verantwoording. De verantwoording loopt via gemeente middels de SiSa verantwoording. Momenteel wordt er nog verder nagedacht over de rechtmatigheid van de SPUK. Hier wordt op korte termijn een (rechtmatige) invulling aan gegeven. Voor een uitgebreide versie van de verantwoording zie "bevoorschotting en financiële verantwoording".

Betalingstermijnen

De toegekende bedragen worden bevoorschot via drie betalingen: de 1e betaling vindt plaats in Q4-2023, de 2e betaling halverwege 2024 en de 3e betaling halverwege 2025. De omvang van de bevoorschotting staat op dit moment nog niet vast, omdat het afhangt van de uitkomst van de voorjaarsbesluitvorming.

TER BESLUITVORMING

Aan: MPVO

Kansengelijkheid en
Onderwijsondersteuning

Van

Persoonlijke levensfeer - besche

Persoonlijke levensfeer - besp

Datum

22 maart 2023

Referentie

37458826

Bijlagen

Bijlage 1: Was-woordt tabel

nota

*Dank! Veel werk verzet, klinkt ook
als dringende binnenvak. En van besprek-
tingen van jullie wat opties meenemen om
neder aan te strakken/directie van hooft*

Hoofdpijnen subsidieregeling School en Omgeving 2023-
2025

Aanleiding

In de brainstormsessie van 17 januari jl. hebben we met u van gedachten gewisseld over de aankomende subsidieregeling voor School en Omgeving. Vervolgens hebben we in het bestedingsplan kansengelijkheid aan u voorgelegd hoe de financiering van het programma voor school en omgeving uit kan komen te zien. In deze nota zijn de hoofdlijnen voor een nieuwe subsidieregeling School en Omgeving 2023-2025 verder uitgewerkt en doorontwikkeld. Na akkoord op deze hoofdlijnen wordt de subsidieregeling verder uitgeschreven en getoetst volgens alle voorgeschreven stappen. U ontvangt eind mei de definitieve regeling.

Parallel met deze nota ontvangt u twee nota's over de inrichting van de interdepartementale SPUK van het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid (NPLV) en over de plannen voor vroeg- en voorschoolse educatie.

Geadviseerd besluit

- Akkoord te gaan met de hoofdlijnen van de nieuwe subsidieregeling:
 - Akkoord met aangepast verantwoordingsregime G1;
 - Akkoord op een aparte regeling voor Caribisch Nederland;
 - Akkoord dat in de subsidieregeling onderscheid wordt gemaakt tussen scholen die vallen onder categorie A en categorie B;
 - Akkoord dat wordt gewerkt met diverse tijdvakken voor aanvraag en uitbetaling;
 - Akkoord op het voorstel van cofinanciering;
 - Akkoord dat aanvragen worden ingediend per schoolvestiging en niet per coalitie.
- Akkoord met het verder uitwerken van de nieuwe subsidieregeling.
- Akkoord te gaan met het voorstel voor de werkwijze waarop middelen tussen de interdepartementale SPUK van het NPLV en deze subsidieregeling worden verdeeld en verantwoord.

Kernpunten

Datum
22 maart 2023

Subsidieregeling School en Omgeving 2023-2025:

- Om scholen voor te bereiden op de subsidieregeling willen we deze nog in juni (voor de zomervakantie) publiceren, zodat scholen direct na de zomervakantie de subsidie kunnen aanvragen (zie planning).
- De nieuwe subsidieregeling zal een bijdrage leveren in de kosten van een verrijkte schooldag op basis van het aantal leerlingen dat daadwerkelijk deelneemt aan het programma.
- In de subsidieregeling wordt een onderscheid gemaakt tussen scholen die vallen onder Categorie A en Categorie B. Categorie A zijn scholen met de 5% leerlingen met de hoogste onderwijsachterstandsscores (eerder door u benoemd als 'diep rode scholen') en Categorie B zijn scholen binnen de huidige 128 coalities (voorlopers, doorgroeiërs, starters) die niet tot categorie A behoren en waarmee OCW een convenant van drie jaar is aangegaan.
- ~~We stellen voor cofinanciering niet verplicht te stellen. Dit omdat we willen voorkomen dat coalities noodgedwongen moeten afhaken indien de betrokken gemeente niet voldoende middelen beschikbaar heeft of stelt.~~
We stellen voor om in de rekensleutel in categorie A niet uit te gaan van cofinanciering en in categorie B uitgaan van 50% cofinanciering. *→ dus bij B wel verplicht co-financiering?*
- Voor de subsidieregeling achten we een aangepaste vorm van het verantwoordingsregime G1 passend. Net als bij basisvaardigheden stellen we voor de subsidie als voorschot te verstrekken en de subsidie achteraf vast te stellen. In de verantwoording dient een urenregistratie (het bijhouden van leerlingenaantallen en aantal uren aanbod) overlegd te worden. Wanneer hieraan niet wordt voldaan kan worden teruggevorderd naar ratio.
- Om subsidie aan te vragen dienen alle schoolbesturen een aanvraag in per vestiging in plaats van een aanvraag op coalitieniveau. Dit heeft te maken met de verantwoording en het verstrekken van financiering voor coalities met scholen die vallen onder categorie A én B. Om het belang van de coalities te blijven onderstrepen in de nieuwe regeling, vragen we wel om een gezamenlijk plan van aanpak bij elke aanvraag.
- Voor CN wordt een aparte regeling geschreven. Hiervoor is een apart bedrag van €3,5 mln. gereserveerd.
- Ten aanzien van de voorgestelde resultaatverplichtingen wordt u een denkrichting voorgelegd. Om de juiste balans tussen ambitie en uitvoerbaarheid te bepalen zijn we nog bezig de opzet te toetsen op haalbaarheid bij de werkgroep met voorlopers en de uitvoerder DUS-I.

Interdepartementale SPUK van het NPLV:

- Momenteel worden alle coalities benaderd met de vraag of de coalities de middelen via de SPUK of via de subsidieregeling willen ontvangen. Op basis van die inventarisatie worden de middelen verdeeld. Nieuwe scholen in de focuswijken kunnen alleen deelnemen aan de SPUK als ze voor 9 mei onderdeel uitmaken van of zich aangemeld hebben bij bestaande coalities in die wijk. Nieuwe scholen kunnen zich wel aanmelden voor de subsidieregeling. Een school kan nooit zowel via de SPUK als via de subsidieregeling geld ontvangen.

- De doelen en voorwaarden worden zoveel mogelijk gelijk getrokken tussen subsidieregeling en SPUK. Een belangrijk verschil is wel dat verantwoording bij een SPUK gebaseerd is op de uitgave van middelen en niet op basis van resultaten. In de subsidieregeling hebben we een op uren gebaseerde resultaatverplichtingen, het is niet mogelijk om deze ook in de SPUK op te nemen. De coalities die hun geld via de SPUK krijgen moeten zich financieel verantwoorden, middels een accountantsverklaring, terwijl de coalities bij de subsidieregeling verantwoording moeten afleggen over de bereikte resultaten (in aantallen leerlingen en uren).

Datum
22 maart 2023

Toelichting

De subsidieregeling School en Omgeving 2023-2025 is de opvolger van de subsidieregeling School en Omgeving 2022-2023. Het gaat om een regeling voor de komende twee schooljaren. Hieronder lichten we de belangrijkste punten toe die we willen wijzigen ten opzichte van de vorige regeling. In bijlage 1 is een tabel opgenomen met de verschillen tussen de vorige en nieuwe regeling. Het doel van de regeling blijft gelijk, namelijk het zorgen voor een ondersteunende en stimulerende omgeving zodat alle leerlingen hun talenten en vaardigheden in de volle breedte kunnen ontwikkelen. Dit door middel van het aanbieden van extra buitenschoolse activiteiten en het bevorderen van de samenwerking tussen lokale partijen.

In de nieuwe regeling wordt gericht geïnvesteerd in de scholen waar de nood het hoogst is. Er wordt specifiek ingezet op de zogenoemde categorie A scholen (circa 8% van de scholen), met als bereik 5% van alle leerlingen op scholen met de hoogste scores op de CBS indicator (OAB-score). De categorie A scholen worden extra ondersteund met relatief meer middelen en extra ondersteuning vanuit de GKA t.o.v. de huidige regeling. De overige scholen, zijn scholen waarmee OCW al een convenant van drie jaar heeft gesloten en die aan de regeling 2022-2023 hebben deelgenomen.

In het bestedingsplan spraken we ook over prioriteitsscholen. Deze naam willen we niet meer gebruiken, omdat in de subsidieregeling Basisvaardigheden ook over prioriteitsscholen wordt gesproken; daar gaat het om zeer zwakke en zwakke scholen en dit verschilt met de doelgroep van deze regeling. Om verwarring te voorkomen stappen we van deze benaming af. Ook spreken we niet meer over dieprode, rode en groene scholen vanwege het stigmatiserende karakter van deze benamingen. Gezien alle energie en goede wil die er juist bij deze scholen is, willen we de scholen niet een negatieve stempel geven. *eens*

Terecht ja-jocie

	Al in programma S&O	Nog niet in programma (nieuwe scholen)
Categorie A scholen: 5% leerlingen hoogste OAB scores	Veel ondersteuning, 100% financiering	Actieve benadering, veel ondersteuning 100% financiering
Categorie B scholen: Positieve OAB score	Deel van de huidige voorlopers, doorgroeiers	Geen financiering, wel mogelijkheid tot deelname aan

→ Co-Financiering toch?

	en deel starters. Uitgangspunt cofinanciering	kennisinfrastructuur
Geen positieve OAB score	Geen financiering, wel mogelijkheid tot deelname aan kennisinfrastructuur	Geen financiering, wel mogelijkheid tot deelname aan kennisinfrastructuur

Handwritten note:
Hoeveel scholen + leerlingen bedienen dan in totaal?

Categorie A: scholen met hoogste OAB scores

De categorie A scholen ontvangen nagenoeg volledige financiering om een aanbod te kunnen neerzetten. Omdat er wordt uitgegaan van een vast bedrag per uur per leerling, zal dit niet voor elke school volledig kostendekkend zijn aangezien de kosten per school verschillen. Door dit aanbod en scholen tegelijkertijd te stimuleren en te ondersteunen is de verwachting dat het overgrote deel van deze scholen een aanvraag zullen indienen.

Categorie B: Voormalige voorlopers en doorgroeiërs

In de voorgaande subsidieregeling (2022-2023) is een onderscheid gemaakt tussen drie groepen: de voorlopers, doorgroeiërs en starters. Op basis van een interne data-analyse zal naar schatting een derde van de huidige scholen in ons programma onder categorie A vallen en tweederde onder categorie B. Deze categorie B voormalige voorlopers en doorgroeiërs zullen subsidie blijven ontvangen; zij hebben een convenant afgesloten voor drie jaar waarbij OCW zich heeft verbonden aan deze coalities.

Voormalige starters

In de regeling 2022-2023 is er ook een investeringssubsidie voor drie jaar gegeven aan startende gebieden om een programma op te zetten. Een deel daarvan zal nog niet dermate gevorderd zijn om een programma uit te voeren en kunnen door met de reeds ontvangen subsidie. Daarnaast zullen er starters zijn die wel in de startblokken staan om te beginnen met de uitvoering van het programma. Een deel van die scholen valt onder de categorie A en onder die voorwaarden kunnen zij subsidie ontvangen. Daarnaast zijn er ook startende scholen die voldoen aan de voorwaarden voor een categorie B classificatie. Om de kansrijke starters tevens te laten doorstarten is er budget geserveerd voor 14 schoolvestigingen onder de voorwaarden van de categorie B classificatie. Er wordt momenteel onder de starters geïnventariseerd of 14 plekken afdoende is om te voorkomen dat er starters geen middelen ontvangen via de nieuwe subsidieregeling, maar daar wel aan toe zouden zijn.

Overige scholen

Scholen met een positieve OAB, zijnde niet de hoogste 5% en niet behorend tot de voorlopers, doorgroeiërs en starters, hebben de mogelijkheid om gebruik te maken van alle opgedane kennis, maar worden niet financieel ondersteund.

Handwritten note:
Let op dat, maar kunnen we ook maken van het echt vragen van deze benaming, ook officieel en juridisch.

Rekensleutels

In de onderstaande tabel is de rekensleutel opgenomen. Deze worden niet als dusdanig gecommuniceerd, maar is voor de verdeling van de middelen voor DUS-I van belang. Alleen het totaalbedrag per leerling zal worden gepubliceerd. De opbouw van de rekensleutel is niet één op één hetzelfde als de resultaatverplichtingen.

Datum
22 maart 2023

Tabel 2: opbouw subsidieregeling

Categorie	Aantal	Rekensleutel bestedingsplan	Looptijd subsidie	Beschikbare middelen 2023-2025 pj
1: Categorie A scholen	5% leerlingen	LL x 40 lesweken x € 5,90 x 4 tot 10 uur ¹	1 of 2 schooljaren	€171,6 mln
2. Voorlopers in Categorie B	44 coalities ²	LL x 40 lesweken x € 5,90 x 10 uur x 50% cofinanciering + €10.000 tegemoetkoming Lerende aanpak	2 schooljaren	€108,3 mln
3a. Voormalige doorgroeiers (Categorie B)	49 coalities ¹	LL x 40 lesweken x € 5,90 x 10 uur x 50% cofinanciering	2 schooljaren	€34,7 mln
3b. Voormalige starters (Categorie B)	14 van de 35 voormalige starters	LL x 40 lesweken x € 5,90 x 10 uur x 50% cofinanciering	2 schooljaren	€5,1 mln

Bespreken
welke kader
leggen we op?

Het onderscheid tussen voorlopers en doorgroeiers en starters verdwijnt financieel grotendeels; we passen vrijwel dezelfde rekensleutel toe onder categorie B. Voorlopers zullen wel een speciale rol blijven behouden in de nu opgezette lerende aanpak en daar een tegemoetkoming voor krijgen. Daar staat tegenover dat ze moeten kunnen aantonen dat ze jaarlijks een kennisdelingsactiviteit organiseren.

Cofinanciering

Uit gesprekken met voorlopers weten we dat er coalities zijn waarvoor een vereiste van 50% cofinanciering niet haalbaar is. Om te voorkomen dat coalities afhaken, stellen we voor om cofinanciering niet verplicht te stellen. Onder G1 is er ook geen manier om te controleren welk exact percentage cofinanciering er is bijgedragen. Wel nemen we in de toelichting van de regeling op dat hier een inspanningsverplichting voor geldt. Voor categorie B wordt in de rekensleutel de cofinanciering meegenomen om de uiteindelijke subsidie te berekenen. In de

~~Van bespreken~~

¹ Afhankelijk van de aanvraag

² Een deel van deze coalities zal onder categorie A vallen

resultaatverplichting is voldoende ruimte ingebouwd wanneer er niet aan 50% cofinanciering wordt voldaan. Zonder enige cofinanciering zou hierdoor nog steeds aan de resultaatverplichting van vijf uur kunnen worden voldaan, met cofinanciering kan het programma worden uitgebreid tot tien uur.

Datum
22 maart 2023

Resultaatverplichtingen

De volledig uitgewerkte resultaatverplichtingen worden u op een later moment voorgelegd. Om de juiste balans tussen ambitie en uitvoerbaarheid te bepalen willen we de opzet eerst toetsen op haalbaarheid bij de werkgroep met voorlopers en op uitvoerbaarheid door DUS-I. Te strenge resultaatverplichtingen zouden ertoe kunnen leiden dat er coalities afhaken en geen aanvraag indienen. Tegelijkertijd willen we beleidsmatig wel duidelijk richting bepalen, zeker bij de categorie A scholen die volledige financiering ontvangen, willen we sterker sturen. Bovendien moeten we verantwoorden op welke manieren de middelen zijn besteed.

Als resultaatverplichting is momenteel de denkrichting om te kijken naar zowel aantal leerlingen als naar aantal uur aanbod.

1. Aantal leerlingen:
De school geeft in de subsidieaanvraag aan voor hoeveel leerlingen zij subsidie aanvragen. Vervolgens hebben ze de verplichting dat minimaal 75% van het opgegeven aantal leerlingen moet hebben deelgenomen aan het aanbod.
2. Aantal uur:
Hierbij willen we onderscheid maken tussen categorie A en B scholen.

Categorie A:

- scholen geven in hun aanvraag aan voor hoeveel uur ze subsidie aanvragen: minimaal vier uur, tot maximaal tien uur per aanvraag. Vervolgens zijn deze scholen verplicht om dit aantal uur ook daadwerkelijk te realiseren.
- Omdat de scholen tijd nodig zullen hebben om zich voor te bereiden op de extra uren en bijvoorbeeld personeel te werven, is het idee om pas in het tweede jaar middels een voortgangsrapportage te controleren of dit aantal uur gerealiseerd is.
- De scholen worden vervolgens afgerekend op het aantal uren dat daadwerkelijk is afgenomen of aangeboden, met een coulance percentage van 25%.

Bespreken
kader,
dat voor directie
kannan is mijn
overzichting.

Categorie B:

- scholen krijgen allemaal een vast bedrag per leerling, en dus niet afhankelijk van het aantal uur dat ze willen realiseren. Ze moeten allemaal wel minimaal vijf uur extra aanbod realiseren.
- We geven vanuit het Rijk dus feitelijk geld voor vijf uur, en stimuleren dat ze hier met andere financieringsbronnen uren aan toevoegen om zo het programma uit te bereiden naar tien uur. Om te voorkomen dat veel coalities afhaken omdat ze die financiering niet rond krijgen, willen we cofinanciering niet als verplichting opleggen. Wel willen we in de toelichting opnemen dat het streven is om toe te werken naar tien uur aanbod.

Ook hier kader bespreken

- Vanuit voorlopers is ook aangegeven dat het niet realistisch is om op korte termijn een aanbod van 10 uur neer te zetten, en we de komende jaren moeten ontdekken of een aanbod van 10 uur overal realiseerbaar is (ook gezien de personeelstekorten). Een dergelijk omvangrijk aanbod vergt een enorme organisatie en veel personeel, en er moet voorkomen worden dat de kwaliteit én pedagogische veiligheid in het geding komen.

Datum
22 maart 2023

*Is nog wat
mogelijk*

Voor beide categorieën geldt dat als we vasthouden aan deze vorm van resultaatverplichtingen we aan de scholen om een urenregistratie moeten vragen. Dit zal administratieve druk met zich meebrengen, maar is volgens voorlopers haalbaar zolang er geen registratie op kindniveau nodig is. We proberen deze lasten zo laag mogelijk te houden door alleen te vragen om geaggregeerde data over aantal uren en leerlingen. Het alternatief is om geen resultaatverplichting te vragen. Hier zal de ADR naar verwachting niet mee instemmen, en in plaats van een resultaatverplichting dan G2 verantwoording eisen. Een financieel verantwoordingssysteem zal nog veel meer administratieve druk met zich meebrengen.

Toewerken naar kwaliteitscyclus

Om eigenaarschap te vergroten willen we stimuleren dat alle aanvragers nadenken over de kwalitatieve doorontwikkeling van het programma. Aanvragers dienen aan het eind van de subsidieperiode een kwaliteitscyclus voor te leggen. Dit kan bijvoorbeeld betekenen dat een monitor wordt ingericht waarmee de voortgang wordt bijgehouden en waarmee de aanpak kan worden bijgesteld of dat er een kwaliteitscyclus (bijvoorbeeld Plan, Do, Check, Act) wordt ingericht. Ook kan een veiligheidsplan of pedagogische didactische visie hier onderdeel van uitmaken. Aan het eind van de subsidieperiode moeten de aanvragers een vorm van een kwaliteitsplan hebben. Om te stimuleren dat gemeente hierbij betrokken is, willen we dat de wethouder hier een handtekening onder zet. Gedurende de subsidieperiode zullen we in co creatie met de voorlopers hier handreikingen of standaarden voor ontwikkelen.

Aanvraag indienen op schoolvestigingsniveau

Met de nieuwe subsidieregeling wordt sterker gestuurd op resultaten. Daarom stellen we voor om het aanvraagproces van de subsidieregeling anders in te richten. We willen aanpassen dat per coalitie één aanvraag wordt gemaakt, maar dit per schoolvestiging wordt ingediend bij DUS-I. DUS-I krijgt hierdoor meer overzicht welke scholen meedoen en het maakt de verantwoording per schoolvestiging mogelijk. Dit geeft de mogelijkheid om per school andere bedragen uit te keren (want categorie A scholen krijgen meer middelen dan categorie B scholen). Daarnaast zien we het penvoerderschap en de verantwoordelijkheid die dit met zich meebrengt met de huidige hoge bedragen niet meer als een acceptabel risico voor een individuele school, zeker als de resultaatverplichtingen kunnen gaan leiden tot terugvordering. Aan de andere kant heeft dit als risico dat dit door scholen als een hogere administratieve last wordt ervaren. Daarnaast blijven we de samenwerking tussen scholen, gemeente en maatschappelijke organisaties belangrijk vinden. Vandaar dat we blijven inzetten dat de subsidie is bedoeld om activiteiten te organiseren in de omgeving van de school. We willen daarom dat per coalitie één gezamenlijke

kwaliteitscyclus, met een plan van aanpak en ondertekening van de wethouder van gemeente aan het eind van de subsidieperiode wordt aangeleverd.

Datum
22 maart 2023

Verantwoordingsregime

Voor de subsidieregeling vinden we een aangepaste vorm van het verantwoordingsregime G1 passend. Vanuit de lerende aanpak met de voorlopers blijkt dat het wenselijk is om het G1 regime te blijven gebruiken om ook de administratieve lasten te minimaliseren. Wel stellen we voor de subsidie als voorschot te verstrekken en achteraf vast te stellen. Deze aanpassing is gelijk aan de methode van basisvaardigheden en komt tegemoet aan de wensen van de ADR.

Daarnaast gaan we sterken sturen op resultaten, zoals hierboven beschreven. Het vaststellen van de subsidie gebeurt op basis van het aantal leerlingen dat deelneemt en het aantal uren aan activiteiten dat daadwerkelijk wordt aangeboden. De school moet gemiddeld 75% van de opgegeven uren per leerling daadwerkelijk hebben uitgevoerd. Wanneer DUS-I constateert dat hier niet aan wordt voldaan, kan na ratio worden teruggevorderd. Een hardheidsclausule wordt toegevoegd voor onvoorziene omstandigheden.

Het alternatief waarbij er om een projectadministratie en een accountantsverklaring wordt gevraagd (G2) geeft coalities een zeer hoge verantwoordingslast, dit omdat coalities uit meerdere scholen, maatschappelijke organisaties en gemeente beslaan. Het bijhouden van alle partijen die deelnemen aan een coalitie op controleerbare urenregistratie en facturen/bonnen die vervolgens voorzien moet worden van een controleverklaring van een accountant geeft een zeer hoge administratieve last en werkdruk. De administratieve lasten die dit zou opleveren is onwenselijk. Bij de interdepartementale SPUK hoort wel een financiële verantwoording met accountantsverklaring. Dat is standaard bij een SPUK. Het is niet mogelijk om bij de SPUK te kiezen voor verantwoording op basis van resultaten op aangeboden uren, omdat dit geen onderdeel is van een financiële verantwoording en een accountant daar niet op controleert.

Looptijd en tijdvakken

De aanvraagperiode voor subsidie wordt in twee rondes opengesteld:

Tijdvak 1: september 2023: alle huidige gebieden en eerste tranche nieuwe gebieden

Tijdvak 2: voorjaar 2024: tweede tranche nieuwe prioriteitsgebieden

Voor de nieuwe gebieden adviseren we om twee tijdvakken aan te houden. Een aanvraagronde voor twee schooljaren (2023-2024 en 2024-2025) en een aanvraagronde voor één schooljaar (2024-2025), zodat we scholen die dit hard nodig hebben kunnen ondersteunen en begeleiden als ze nog niet voldoende zijn toegerust om dit najaar een aanbod op te zetten en een aanvraag in te dienen.

Voor de huidige gebieden adviseren we dat ze de aanvraag voor subsidie alleen in kunnen dienen in het eerste tijdvak. Al naargelang er verlenging van de regeling 2022-2023 is aangevraagd door coalities en goedgekeurd door DUS-I stellen we geld beschikbaar voor twee hele schooljaren of anderhalf schooljaar. Anderhalf

schooljaar geldt voor coalities die uitstel hebben aangevraagd niet per 1 augustus 2023 de activiteitenperiode te beëindigen, maar per 1 januari 2024. De subsidieregeling zal eindigen voor alle gebieden op 31 juli 2025.

Datum
22 maart 2023

Caribisch Nederland.

Voor Caribisch Nederland geldt het principe comply or explain. Ook voor Caribisch Nederland willen we inzetten op het programma School en Omgeving. Maar omdat de regeling zoals die voor Europees Nederland wordt voorgesteld niet passend is voor Caribisch Nederland, wordt een aparte regeling ontworpen die aansluit bij de specifieke situatie op de eilanden. Hier wordt u op een later moment over geïnformeerd.

Financiële gevolgen

Beschikbare middelen

De middelen die beschikbaar gesteld worden zijn reeds aangevraagd met het bestedingsplan kansengelijkheid. Structureel is hiervoor €433,2 miljoen per schooljaar beschikbaar. De middelen staan verdeeld over PO (artikel 1) en VO (artikel 3).

Onderuitputting

Om onderuitputting te voorkomen zijn twee voorstellen gedaan. Ten eerste is het voorstel om scholen de kans te geven een subsidieaanvraag te laten doen voor onderzoek of ontwikkeling van materiaal wat ten goede komt van de rest van de coalitie. Het bedrag voor de categorie A scholen is berekend op het aantal leerlingen en kan daarmee niet overvraagd worden. Naar schatting valt ongeveer een derde van de huidige voorlopers en doorgroeiers in de deze categorie. Omdat we ons richten op specifieke scholen bestaat het risico dat een deel van deze scholen niet (direct) mee kunnen doen aan het programma. Deze scholen zullen zoveel mogelijk worden gestimuleerd om mee te doen, maar we houden een restrisico op onderuitputting. Wanneer er minder leerlingen worden opgegeven dan er middelen voor zijn, zou dit geld bijvoorbeeld beschikbaar kunnen worden gesteld voor activiteiten die in het voordeel van alle coalities zijn (bijvoorbeeld onderzoek of ontwikkeling van materiaal). Blijft er geld over dan kan dit geld kan **niet** worden herverdeeld onder de coalities omdat de subsidieplafonds zijn berekend op het duurzaam kunnen financieren van alle coalities, ook in de opvolgende subsidieregelingen wanneer de coalities toegroeien naar een programma van zes a tien uur.

Om meevallers te voorkomen is het voorstel om rekening te houden met de betalingsmomenten van de regeling en kunnen scholen extra aanvragen indienen voor projecten. Voorstel is om voor categorie A scholen te werken met twee aanvraagmomenten met uitbetaling in hetzelfde begrotingsjaar. De eerste betaling valt in januari 2024. Hiermee wordt ruimte geboden om onderuitputting tegen te gaan a.d.h.v. de eerder benoemde voorstellen. Voor categorie B scholen vindt de eerste betaling plaats in december 2023.

Overvraging

In categorie B kan er sprake zijn van overvraging wanneer er meer leerlingen worden opgegeven dan wij op basis van de regeling 2022-2023 verwachten. Wanneer er meer leerlingen worden opgegeven dan er middelen voor beschikbaar zijn, stellen we voor dat het beschikbare budget evenredig over de opgegeven leerlingen wordt verdeeld. Dit betekent dat het bedrag per leerling, per uur naar beneden zal worden bijgesteld. Dit heeft geen financiële gevolgen. Om te voorkomen dat overvraging te hoog wordt, willen we uitsluiten dat nieuwe scholen (die niet onder categorie A vallen) zich aan coalities toevoegen. Ook zullen de regio coördinatoren voor de zomer met de coalities bellen om uit te vragen voor hoeveel leerlingen scholen een aanvraag willen indienen.

Datum
22 maart 2023

Dubbelfinanciering

Voorgesteld wordt om financiering van de scholen ook mogelijk te maken via de interdepartementale SPUK van het NPLV. Dit brengt het risico van dubbelfinanciering met zich mee. Dit willen we tegen gaan door in de SPUK uit te gaan van bestaande coalities waarvan we weten welke scholen daaraan deelnemen. Een nieuwe school binnen een focuswijk kunnen zich nog wel voor 9 mei bij een bestaande coalitie aansluiten.

Op basis van de omvang van bestaande coalities wordt het bedrag en voorwaarden vervolgens gebaseerd. Dit houdt in dat wanneer nieuwe scholen zich bij de coalities willen voegen, dit niet mogelijk is via de SPUK, maar hiervoor gebruik moeten maken van de subsidieregeling. Het risico op dubbelfinanciering wordt scherp op gelet en wordt verder onderzocht op welke wijze dit risico zo veel mogelijk geminimaliseerd kan worden.

Zo wordt momenteel via de regiocoördinatoren van de GKA en de gebiedsadviseurs van het NPLV geïnventariseerd of de coalities waarvan alle scholen in een focusgebied staan de middelen via de SPUK zouden willen ontvangen. Deze scholen worden vervolgens uitgesloten van de subsidieregeling om dubbelfinanciering te voorkomen. De keuze voor de SPUK of subsidie is nadrukkelijk een keuze voor de coalitie als geheel en zal moeten worden ondertekend door alle partners die vorig jaar een convenant hebben gesloten. Door de gebiedsadviseurs van het NPLV te betrekken wordt voorkomen dat scholen eigenstandig deze keuze maken. U wordt in een opvolgende nota hier verder over geïnformeerd.

Rechtmatigheid

Zie de paragraaf over het verantwoordingsregime.

Kasschuif

Zoals eerder benoemd worden de middelen voor categorie B scholen elk jaar in december betaald. In 2023 zijn er relatief weinig middelen beschikbaar, dit komt door een laag beschikbaar bedrag uit de CA middelen. In totaal zou ca. €62,7 miljoen beschikbaar zijn, terwijl ca. €143,0 miljoen benodigd zou zijn om categorie B scholen te financieren. Om toch tot betaling te komen wordt €80,3 miljoen evenredig doorgeschoven vanuit 2025 en 2026. Deze kasschuif is ingediend bij Voorjaarsbesluitvorming. Bij het volgende voorjaar wordt verder bekeken welke middelen benodigd zijn voor de daarop volgende begrotingsjaren.

Proces & planning

Na goedkeuring op deze hoofdlijnen van de subsidieregeling, zullen we de details verder uitwerken en alle kwaliteitsstappen doorlopen.

Datum
22 maart 2023

Planning:

Tijd

Heden tot en met 4 mei

Do 30 maart

Do 6 april

Tussen 6-13 april

Voor 13 april

13 april (4 weken)

Hierna

4 mei

11 mei

Tussen 11 mei en 22 mei

22 mei (2 weken)

Uiterlijk 5 juni

14 juni

Na publicatie VJN

8 juli – 3 sept

28 aug – 29 sept

30 sept – 30 nov

Vanaf dec

Acties

Subsidieregeling en aanbiedingsnota schrijven incl. intern en extern afstemmen

Aanleveren aanbiedingsnota bij ECS

Bespreken ECS (incl. regeldrukparagraaf)

Opmerkingen ECS verwerken

Staatsteunanalyse

Start uitvoeringstoets

Subsidieregeling aanpassen aan UT

Subsidieregeling aanleveren bij ECS

Tweede bespreking ECS

Final check WJZ n.a.v. aanpassen ECS-opmerkingen

Subsidieregeling voorleggen aan MPVO

Om regeling te publiceren:

1. Ter publicatie aanbieden aan WJZ
2. Publicatie door SDU

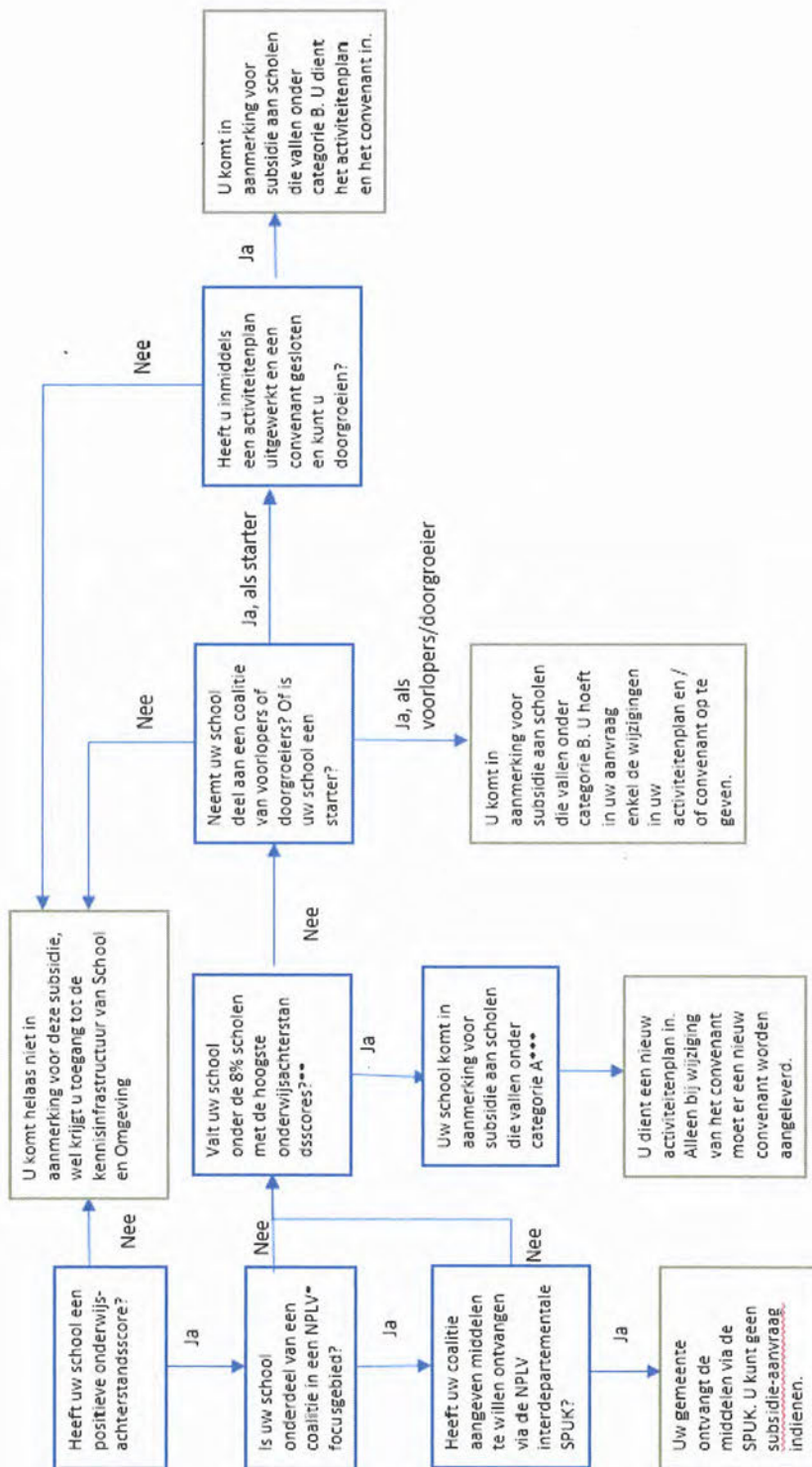
Subsidie publiceren

Zomervakantie scholen

Openstellen subsidie

Aanvragen beoordelen

Beschikken

* NPLV staat voor Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid

** Op de website X staat een lijst met brinnummers

*** Dit kan ook als uw school deel uitmaakt van coalitie met voorlopers/doorgroeiers of als uw school een starter is van de subsidieregeling School en Omgeving (2022)

Datum
22 maart 2023

Wijzigingen regeling School en omgeving

Doelen:

- Zorgen voor een ondersteunende en stimulerende omgeving zodat alle leerlingen hun talenten in de volle breedte kunnen ontplooiën en vaardigheden kunnen ontwikkelen ter bevordering van kansengelijkheid in het onderwijs en een gelijkwaardige deelname aan de maatschappij; en
- de samenwerking tussen de scholen, gemeenten en lokale partijen te bevorderen en een toename van het buitenschools aanbod te bewerkstelligen ter bevordering van kansengelijkheid.

	Was – Subsidieregeling S&O 2022	Wordt – Subsidieregeling S&O 2023-2025	Toelichting
Middel	Extra uren, extra leerlingen of doorontwikkeling	Bijdrage in de kosten.	
Doelgroep	Positieve achterstandsscores	Scholen die vallen onder categorie A (prioriteitsscholen): tot 5% leerlingen OAB + Scholen die vallen onder categorie B: positieve achterstandsscores	Top ca. 8% van de scholen met de hoogste scores, op basis van een lijst met Brinnummers. Voormalige voorlopers/doorgroeiers/deel van de starters
	Alle leerlingen van een school	Alleen leerling die daadwerkelijk deelnemen mogen worden opgevoerd (Bijhouden: aantallen leerlingen per activiteit) CN apart regeling, hier uitsluiten	Met een 25% marge en hardheidsclausule bij de verantwoording
	Inclusief CN		Ontvangen een aparte bedrag van totaal €3,5mln
Instrument	Alleen subsidie	Keuze subsidie of SPUK voor focusgebieden	Coalities uit focusgebieden moeten van te voren aangeven op welke manier ze de middelen willen ontvangen. Kan alleen in 1 ^e tijdvak.
Looptijd	1 schooljaar met uitloop	Huidige gebieden: - Twee schooljaren - Optioneel starten op 1 januari 2024 In beide gevallen aanvraag indienen	Uitvoeringsperiode: 1 augustus 2023 – 31 juli 2025 1 januari 2024 – 31 juli 2025

najaar 2023

Nieuwe gebieden:

- Eerste tijdvak uitvoeringsperiode van 2 jaar (aanvraag najaar 2023)
- Tweede tijdvak uitvoeringsperiode van 1 jaar (aanvraag voorjaar 2024)

Uitvoeringsperiode Tijdvak 1:

1 augustus 2023- 31 juli 2025
Uitvoeringsperiode Tijdvak 2:
1 augustus 2024- 31 juli 2025

Categorieën	Voorlopers, doorgroeiers, starters	Categorie A en B scholen, Voorlopers (mbt lerende aanpak)	Geen starterssubsidie meer, wel 14 nieuwe plekken voor starters die doorgroeien
Voorrang	Voorlopers	Categorie A scholen, Huidige voorlopers, doorgroeiers en starters ¹	Leerlingen x 40 weken x 6 uur x geen cofinanciering
Verdeelsleutel	Vast bedrag per coalitie	Rekensleutel categorie A Rekensleutel categorie B	Leerlingen x 40 weken x 6 uur x 50% cofinanciering Extra vergoeding van €10.000 per coalitie
Overvraging	Starters en doorgroeiers: loting Wanneer geld over is herverdelen over de categorieën.	Voorlopers ontvangen een tegemoetkoming lerende aanpak Kaasschaafmethode voor alle scholen onder categorie B (Categorie A zijn de scholen bekend door een lijst met Brinnummers)	Wanneer er onverhoopt veel meer leerlingen worden opgegeven dan begroot, zal het uurbedrag evenredig naar beneden worden bijgesteld voor alle 'normale' coalities
Onderuitputting	Geld wordt verdeeld onder de voorlopers of de doorgroeiers of de starters	Geld vloeit terug naar staatskas of projecten ten bate van alle coalities	Pm afstemmen met f/dgcontrol
Resultaatverplichting	Minimaal twee uren	Categorie A: Minimaal vier uur en maximaal 10 uur (op basis van aanvraag) Categorie B: min 5 uur, inspanningsverplichting voor 10uur. Antonen dat 1x per jaar een kennisdelingsactiviteit wordt	In de toelichting meenemen dat de categorie B eigenlijk naar 10 uur moet toewerken.
	Deelname aan kennisdelingsactiviteiten		

¹ In regeling spreken we over scholen die vallen onder categorie A en categorie B

Indienen bij DUS-I	Convenant en plan	georganiseerd door voorloper	Vinkje in regeling: toelichting uitgebreid maken.
		Toevoegen: toewerken naar een kwaliteitscyclus (incl. plan en ondertekening gemeente)	PM kijken wat uitvoeringstechnisch haalbaar is
Aanvraagproces	1 aanvraag en convenant per coalitie 1 tijdvak	Hoeveel leerlingen worden er bereikt en aantal uur dat activiteiten wordt aangeboden.	
		En aangeven dat wethouder op de hoogte is van de aanvraag	
Voorwaarden	Cofinanciering niet gedefinieerd Toestemming onderzoek Aansluitend bij reguliere schooldagen	1 aanvraag per coalitie, elke schoolvestiging dient eigen aanvraag in. Huidige gebieden: najaar 2023	Dit omdat de verantwoording dan per schoolvestiging kan plaatsvinden.
		Nieuwe gebieden twee aanvraagmogelijkheden: najaar 2023 of voorjaar 2024 (voor schooljaar 2024-2025)	
Verantwoording	Info op openbare plek Steekproeven / werkbezoeken	Morele oproep in de toelichting - 50% cofinanciering voor categorie B scholen Aanvullen met delen persoonsgegevens + Vakanties ook mogelijk maken - Citotraining en examentraining uitsluiten (ivm doel talentontwikkeling leerlingen).	Dit ook meenemen in beschikkingsbrief
		Leerlingenaantallen bijhouden (urenregistratie) Voortgangsrapportage en steekproefbezoek bij signalen dat het niet goed gaat Eindverslag: met p x q en kwaliteitscyclus en handtekening wethouder gemeente	Pm nalopen op AVG

Voorlopers: aantonen dat ze kennisdelingsactiviteit hebben georganiseerd

Vaststelling subsidie Direct vaststellen
Verantwoordings-regime G1

ADR gedreven
 G2 geeft geen relevante beleidsinformatie en kent hoge administratieve lasten. G1 met resultaatverplichting maakt het mogelijk om achteraf vast te stellen en eventueel terug te vorderen.
 Wel wordt een hardheidsclausule in geval van overmacht (zoals pandemie) opgenomen

Activiteitenlijst

Ouder activiteiten	Als de uren worden gegeven, ok
Voeding	Niet
Materiaal	In verhouding
Huisvesting	In verhouding – lokaal aanpassen t.b.v. programma, maar niet hele verbouwing financieren
Monitor en evaluatie	In verhouding
Projectleiding en professionalisering	In verhouding
Doorontwikkeling en uitbreiding typen aanbod	In verhouding
Citotraining en examentraining	Niet
Overige activiteiten	In verhouding

TER BESLUITVORMING

Aan: MPVO

Kansengelijkheid en
Onderwijsondersteuning

Van

Persoonlijke levenssfeer - besche

Datum

02 december 2022

Referentie

35038082

nota

Aansluiting School en omgeving bij NPLV

Interdepartementaal
afgestemd
BZK, SZW, J&V

Aanleiding

Het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid (NPLV) heeft tot doel om in twintig focusgebieden de leefbaarheid te verbeteren en kansen en bestaanszekerheid te vergroten via lokaal ontwikkelde gebiedsplannen. De ambtelijke werkgroep van het NPLV heeft de opdracht gekregen een plan op te leveren om integraal werken en financieren vanuit het Rijk richting deze gebieden mogelijk te maken en daarmee ook de administratieve lasten te verlagen. Om invulling te geven aan deze opdracht, wordt onder andere toegewerkt naar een interdepartementale brede specifieke uitkering (SPUK) in het sociale domein. Het programma School en omgeving zou daar goed op aansluiten, ook gezien de brainstormstaf van 6 december jl. waarin u aangaf dat het voor sommige gebieden goed zou zijn als de financiering via gemeenten loopt. In deze nota wordt u geïnformeerd over de implicaties en afwegingen van een gezamenlijke interdepartementale SPUK en vragen we uw akkoord om het aansluiten vanuit School en omgeving verder uit te werken.

Om in de zomer van 2023 een operationele interdepartementale SPUK te hebben, moet er tempo worden gemaakt. Om deze reden wordt specifiek de denkrichting nu al aan de betrokken ministers voorgelegd. De gehele opbrengsten van de werkgroep worden half januari op DG-niveau besproken en half februari tijdens een bewindslidenoverleg. In januari ontvangt u een beslisnota waarin de herverdeling van de middelen voor het gehele programma School en Omgeving wordt voorgelegd.

Geadviseerd besluit

We adviseren u om:

- in te stemmen met de verdere uitwerking van het aansluiten van School en Omgeving bij een interdepartementale specifieke uitkering 'sociaal domein' voor NPLV-gebieden. In januari zullen u nog de financiële gevolgen (omvang van de in te zetten middelen) ter besluitvorming worden voorgelegd op basis van een nadere uitwerking.

Toelichting

NPLV

Het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid heeft twintig focusgebieden aangewezen waaraan het kabinet zich heeft gecommitteerd om gezamenlijk problemen op gebied van gezondheid, werk, wonen, veiligheid en onderwijs aan te pakken. De generieke sectorale aanpak schiet in deze gebieden tekort. Zowel vanuit het NPLV, als (deelnemende) gemeenten bestaat een wens om integraal werken te stimuleren. Deze wens is ook benadrukt tijdens het laatste Bestuurlijk Overleg NPLV op 3 november 2022. De voorlopers van School en omgeving hebben tevens de behoefte aan een integrale, duurzame werkwijze van het Rijk naar voren gebracht, zoals met u besproken op 6 december.

Opdracht

Een ambtelijke interdepartementale werkgroep buigt zich nu over een systematiek die integraal werken mogelijk maakt in deze gebieden. De werkgroep heeft de opdracht gekregen om een plan voor de focusgebieden op te leveren hoe we vanuit het Rijk op een integrale manier kunnen werken om daarmee ruimte te geven aan innovatie, maatwerk en vermindering van administratieve lasten.

Spuk

In samenwerking met SZW en J&V is er gekeken naar de mogelijkheden van één gezamenlijke interdepartementale specifieke uitkering (SPUK) voor de focusgebieden. Deze integrale financieringswijze is erop gericht deze gemeenten ruimte te bieden om te doen wat nodig is in gebieden waar de sociaalmaatschappelijke problematiek het grootst is. Het doel is om met ingang van de zomer van 2023 voor deze gebieden één financieringsstroom (een 'brede' specifieke uitkering) in het sociaal domein te creëren, die een aantal andere losse regelingen (deels) vervangt zoals Preventie met Gezag (JenV) en Armoede en Schulden (SZW). School en omgeving past in deze brede aanpak van kansengelijkheid en bestaanszekerheid, zo staat het ook in het CA opgeschreven.¹

Door verschillende financieringsstromen en -voorwaarden is het voor gemeenten moeilijk om structureel (in tijd) en flexibel (over verschillende domeinen heen) te investeren. Dat is in deze gebieden nu nog meer nodig dan elders, door de multi-problematiek, gecombineerd met de hoge inflatie en de personeelstekorten in de sociale sector. Door de middelen te combineren krijgen gemeenten de ruimte om tot een integrale aanpak te komen (in plaats van losse activiteiten uit te voeren

¹ Tekst Coalitieakkoord: "Als onderdeel van een brede aanpak van bestrijding van armoede in kwetsbare wijken door gemeenten investeren we in een rijke schooldag...."

vanuit losse potjes), ruimte om zelf te bepalen waar de prioriteiten in de specifieke gebieden liggen, en om een innovatieve en effectieve aanpak in deze gebieden in te richten. Bovendien scheelt dit de gemeenten veel administratieve rompslomp bij het aanvragen en verantwoorden van verschillende geldstromen. Deze voordelen van een brede SPUK sluiten aan bij de wensen die veel voorlopers School en Omgeving hebben geuit, en kan een invulling zijn van de gewenste financieringsstroom via gemeenten. U gaf tijdens de brainstorm op 6 december immers aan dat u voorlopers het liefst twee opties voor financiering zou bieden: via een subsidieregeling aan schoolbesturen, of via gemeenten. Zodat we kunnen aansluiten bij de verschillende manieren waarop de lokale programma's nu zijn ingericht: soms ligt de regie bij het schoolbestuur, soms bij de gemeente.

Denkrichting School en omgeving

In de brainstormstaf van 6 december jl. is er met u gesproken over verschillende routes om de juiste gebieden te bereiken met School en Omgeving. We denken dat het in de focusgebieden de impact van School en Omgeving kan vergroten als we meedoen in deze brede aanpak en dat het – andersom – de kracht van de integrale aanpak kan versterken.

Van de twintig gebieden doen er nu al 17 mee in het School en omgeving, de andere drie gebieden zijn uitgeloot als starter. Deze gebieden zouden wel toegevoegd kunnen worden aan het programma voor 2023-2024.

Ons idee is daarom om de 20 focusgebieden **zelf** te laten bepalen óf de middelen voor School en omgeving toegevoegd worden aan deze SPUK, op voorwaarde dat de betrokken voorlopers en doorgroeiërs in de gebieden hiermee akkoord gaan. De regeling voor starters is anders van aard, en laten we buiten beschouwing.

Voor ons programma geeft deze SPUK meer mogelijkheden om een gemeenschap om de school te bouwen en de centrale rol van de school te verlichten. Voor scholen is het nog vaak een uitdaging om met andere scholen en omringende verenigen samen te werken en de gemeente kan dit met een integraal plan veel beter faciliteren.

Een volgende stap is het bepalen van het bedrag dat OCW voor School en Omgeving bijdraagt aan de integrale specifieke uitkering. Dat zal afhankelijk zijn van de keuzes die we maken bij de herverdeling van de middelen voor het volgende schooljaar en het herdefiniëren van de doelgroep. Dit zal in januari met u verder worden besproken. Vervolgens zullen we verder uitwerken hoe we de programma's van monitoring en verantwoordingen op elkaar laten aansluiten.

Deze denkrichting zal verder moeten worden uitgewerkt en afgestemd.

Datum
2 december 2022

Het opstellen van een gezamenlijke interdepartementale SPUK is mogelijk via een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB). Indien u toestemt zullen een gezamenlijke regeling, aanvraagformulier en kaders voor besteding geformuleerd worden en uiteindelijk aan u voorgelegd worden.

Het voorstel is om in deze brede spuk de volgende bestaande programma's samen te brengen:

Programma	Doelstelling	Doelgroep	Budget
J&V			
Preventie met gezag	Preventie (georganiseerde en ondermijnende) jeugdcriminaliteit	8 tot en met 27 jaar	€ 3 mln. per gebied voor G4, €1 mln. Per gebied voor overige gebieden.
SZW			
Armoedebeleid	Preventie van geldzorgen, armoede en schulden	Breed	€ 20 mln. voor drie jaar.
Samenleving en Integratie	Sociale weerbaarheid en veerkracht vergroten	Zowel breed als specifiek kwetsbare jongeren	€ 6 mln. voor drie jaar.
OCW			
School en omgeving	Talentontwikkeling	Po en vo	PM

De werkwijze brengt naar verwachting voordelen, maar heeft ook mogelijk tot gevolg dat het Rijk minder kan sturen op de kaders voor besteding. Ook kan het door de integrale aanpak lastiger zijn om resultaten toe te wijzen aan een enkel departement of bewindspersoon. De effecten en resultaten zullen middels monitoring en verantwoording inzichtelijk worden gemaakt. Daarnaast is inmiddels een intensieve bestuurlijke samenwerking georganiseerd met de focusgebieden die er onder andere uit bestaat dat een hoogambtelijke rijksvertegenwoordiger deelneemt aan lokale publiek-private Allianties olv de burgemeester (SG OCW bijvoorbeeld in de Alliantie van Arnhem) en daar het bestuurlijke gesprek voert waarin gestuurd wordt op ambities, inzet en interventies en waar ook de nationale belangen een plek hebben. Daarnaast wordt aan de voorkant ook door een interdepartementaal directeurenoverleg NPLV gestuurd op de inzet in de lokale gebiedsplannen. De effecten van deze

Is FIN hier
bij en op aangehaakt?
lijkt me slim.

werkwijze zullen worden geëvalueerd en eventueel heringericht in een doorgaande beleidscyclus. De beoogde looptijd voor deze SPUK is vier jaar, met een onderliggend gebiedsplan voor twaalf jaar. Deze looptijd staat echter nog niet vast en wordt in februari in het bewindslidenoverleg voorgelegd. Bij de uitwerking specifiek voor School & omgeving moeten we meenemen hoe de bestaande programmamonitoring van de resultaten geborgd kan blijven via de SPUK.

Een groot deel van de middelen in deze SPUK zullen komen uit regeerakkoordmiddelen. Vanuit SZW komt financiering volledig uit regeerakkoordmiddelen uit de envelop van €500 miljoen voor armoedebeleid en arbeidsmarktbeleid. Vanuit Justitie en Veiligheid gaat het deels om regeerakkoordmiddelen: €61 miljoen (vanaf 2025) uit Regeerakkoord (uit de middelen voor preventie jeugdcriminaliteit) en €82 miljoen (vanaf 2025) uit Prinsjesdagmiddelen voor preventie ondermijning.

Focusgebieden	Maakt deel uit van S&O als
<i>Amsterdam Zuidoost</i>	Voorlopers
<i>Amsterdam Nieuw-West</i>	Voorloper, doorgroeiers
<i>Arnhem Oost</i>	Voorloper
<i>Breda Noord</i>	Voorloper
<i>Delft</i>	nee
<i>Dordrecht West</i>	Voorloper, doorgroeier
<i>Den Haag Zuidwest</i>	Starter, Voorloper
<i>Eindhoven Woensel-Zuid</i>	Voorloper
<i>Groningen Noord</i>	Voorloper
<i>Heerlen Noord</i>	Voorloper
<i>Leeuwarden Oost</i>	Voorloper
<i>Lelystad Oost</i>	Voorloper
<i>Nieuwegein Centrale-As</i>	nee
<i>Roosendaal -stad</i>	nee
<i>Rotterdam Zuid</i>	Voorloper
<i>Schiedam Nieuwland-Oost</i>	Starter en doorgroeier
<i>Tilburg Noordwest</i>	Voorloper
<i>Utrecht Overvecht</i>	Voorloper
<i>Vlaardingen West</i>	Starter
<i>Zaandam Oost</i>	Voorloper

TER BESLUITVORMING

Aan: MPVO

**Kansengelijkheid en
Onderwijsondersteuning**

Van

Persoonlijke levenssteun - besch

Datum

19 oktober 2022

Referentie

34347039

Bijlagen

nota

Doelen, mijlpalen en planning programma School en
Omgeving

Aanleiding

U heeft het programma School en Omgeving in augustus gelanceerd. De subsidieaanvragen voor de eerste ronde worden beoordeeld, en de kick-off met de voorlopers heeft op 31 oktober jl. tijdens de GKA conferentie plaatsgevonden. Met deze nota informeren we u over onze nader uitgewerkte aanpak van het programma School en omgeving, met de bijbehorende doelen, mijlpalen en planning. We vragen daarnaast uw akkoord op het voorgestelde proces, waarbij we met de voorlopers komen tot een voorstel voor hoe het programma er in de toekomst uit moet zien en we u op gezette tijden dilemma's en beslispunten voorleggen.

Geadviseerd besluit

We adviseren u om akkoord te gaan met de voorgestelde lerende aanpak waarin we:

1. samen met de voorlopers tot een voorstel komen hoe het programma er in de toekomst uit moet zien;
2. we u periodiek via een brainstorm vragen mee te denken en richting te geven op belangrijke onderdelen van het programma;
3. we u in verschillende fases van het programma besluiten voorleggen.

Kernpunten

Waar staan we in het proces?

- Vanaf november starten we als vervolg op de kick-off tijdens de GKA conferentie de kennisdeling met de coalities.
- De subsidieaanvragen voor de eerste 130 gebieden worden op dit moment beoordeeld door DUS-I. Uiterlijk in december ontvangen de coalities hun beschikking.
- Op 6 december spreken we met u tijdens een brainstormstaf een aantal specifieke punten door ter voorbereiding op het besluitvormingsproces met FIN over de middelen op de AP. Het gaat hier onder meer over de verdeling van de middelen, instrumentkeuze en beoogd bereik.
- In januari leggen we u een beslisnota voor over voorgenoemde punten.

Lerende aanpak:

De kracht van onze aanpak is dat we voortbouwen op de lokale context én energie die er is in het land, en dat we leren van de mensen in het veld die zich dagelijks en vaak al jarenlang bezighouden met het verrijken van de schooldag. We werken responsief en adaptief en doen dat wat nodig is om te komen tot een

Heb nog wat beter beeld nodig van proces - Dus eerst eigen sessie over het vaststellen van het proces. Is 6-12 eerste opbrengst of kan al eerder?

Belangrijke wens die ik eerder
had gezegd en niet terug zie.

Datum
19 oktober 2022

aanbod waarmee alle leerlingen zichzelf in de volle breedte kunnen ontwikkelen. Door deze responsieve lerende aanpak kunnen we op dit moment nog niet zeggen hoe de rijke schooldag er over 10 jaar precies uit zal zien, maar hebben we dan wel een programma dat écht aansluit bij de behoeften van de leerlingen.

Hoe vullen we dit o.a. in?

- *Samenwerking met de voorlopers:* we maken zichtbaar welk aanbod en welke ervaringen er in het land al zijn met het verrijken van de schooldag, en kijken samen met de voorlopers wat er (lokaal, regionaal en landelijk) nodig is om dit aanbod voor alle leerlingen zo goed mogelijk neer te zetten en te versterken. Coalities hebben en houden veel vrijheid om het programma lokaal vorm te geven zodat het aansluit bij de lokale context en behoefte. Maar tegelijkertijd werken we toe naar het vastleggen van belangrijke randvoorwaarden. Dit doen we door op te halen wat wel en niet werkt. Dit halen we op via onderzoek en monitoring en via gesprekken met de voorlopers. Op basis hiervan zullen we samen met de voorlopers tot voorstellen komen hoe School en Omgeving duurzaam georganiseerd moet worden (hoe het geld verdeeld moet worden, welke veiligheids- of kwaliteitseisen er gesteld moeten worden, hoe knelpunten opgelost kunnen worden, wat er nodig is om tot een echte integrale aanpak te komen etc.).
- *Vooraf uw input en praktijkspiegels voor richting:* We vragen u periodiek via een praktijkspiegel mee te denken op de verschillende onderdelen die uitgewerkt moeten worden, en op die manier richting te geven aan de voorstellen die we met de voorlopers maken. Bij deze praktijkspiegels nodigen we enkele voorlopers uit om u een goed beeld te geven van de praktijk, waar zij tegenaanlopen en welke kansen ze zien, en om dit vervolgens weer samen met hen verder uit te kunnen werken.
- *Besluit over structurele invulling van het programma vanaf 2025 en tussentijdse besluiten:* In schooljaar 2024-2025 vragen we u een besluit te nemen over de (structurele) invulling van het programma vanaf schooljaar 2025-2026. Voorafgaand hieraan leggen we u periodiek beslispunten voor waarmee we (bij)sturen op een goede ontwikkeling van School en Omgeving.

Rankings,
Classificatie?
+ definitie succes?

Hoe vaak?

en tot die
tijd? middelen
top of for op

Stip op de horizon

Op termijn bieden we een verrijkt aanbod voor alle leerlingen die dit nodig hebben, waarmee hun talenten en vaardigheden in de volle breedte ontwikkeld worden. We breiden het aanbod stapsgewijs uit, door minimaal jaarlijks (bij de start van het schooljaar) nieuwe gebieden toe te voegen aan het programma. Hoeveel gebieden we uiteindelijk bedienen en hoe we daar naartoe werken is onderdeel van de brainstorm met u in december en de nota ter besluitvorming in januari. Hoe dit aanbod er precies uit ziet, werken we zoals gezegd de komende jaren uit samen met de voorlopers, waarbij we door periodiek beslispunten aan u voor te leggen een steeds scherpere stip op de horizon krijgen.

Datum
19 oktober 2022

Hierbij zijn ook een aantal politieke keuzes te maken. Zo heeft dit kabinet alleen budget beschikbaar gesteld voor een rijke schooldag in kwetsbare wijken. Indien we dit aanbod voor alle leerlingen willen openstellen zal hier politiek toe besloten moeten worden en budget voor moeten worden vrijgemaakt. Een tweede belangrijke politieke vraag is de verhouding tussen het programma School en omgeving (nu gericht op scholen met een positieve achterstandsscore) en het aanbod van de buitenschoolse opvang (nu voor werkende ouders, waarbij dit kabinet heeft aangegeven 96% van de kinderopvangtoeslag te gaan betalen). Moeten deze twee systemen in de toekomst parallel van elkaar blijven bestaan of wordt er toegewerkt naar één buitenschoolse voorziening waar alle kinderen naartoe gaan. We zullen verschillende scenario's uitwerken ter voorbereiding op een volgend kabinet.

Planning

Zoals toegelicht willen we u periodiek via praktijkspiegels meenemen, en beslispunten aan u voorleggen op verschillende onderdelen. Het eerste onderwerp dat we u voorleggen is de financiën. We vragen u in januari een besluit te nemen over het aantal gebieden dat u deze kabinetsperiode wilt bedienen en in welke tranches we dit opbouwen. En hoe u het geld de volgende schooljaren wilt verdelen over de gebieden (welke verdeling en via welk instrument). Uw besluit is nodig voor het bestedingsplan voor FIN, én voor de regeling voor schooljaar 2023-2024. De coalities die subsidie van ons krijgen hebben al aangegeven dat zij begin 2023 moeten weten hoeveel geld ze het volgende schooljaar krijgen, om het lokale programma te kunnen continueren.

afhankelijk van
definitie van succes.
→ hoe we dat zo?

We maken een planning voor de onderwerpen daarna en leggen dit in december aan u voor. We gebruiken hiervoor de lijst met beleidsvraagstukken zoals benoemd onder programmalijn 4 uit de bijlage, en onderwerpen die vanuit de voorlopers zijn aangedragen op 31 oktober. Daarnaast ontvangt u voor december ook een communicatieplan. Dit werken we uit samen met directie COM.

November/december	- 6 december: brainstormstaf over financiën ter voorbereiding op besluitvorming over de middelen op de AP. - U ontvangt voor december een planning voor de overige onderwerpen, en een communicatieplan.
Januari	Beslisnota over inzet middelen komende schooljaren.

Overzicht doelen en mijlpalen programma School en Omgeving

Binnen het programma School en Omgeving werken we aan verschillende lijnen en werken we toe naar doelen en mijlpalen. Hieronder een kort overzicht, in de bijlage vindt u een uitgebreide beschrijving hiervan.

Datum
19 oktober 2022

Programmaliijn met doelen	Mijlpalen
1. Financiën ✓ Een geldstroom naar de coalities (incl. CN) die zoveel mogelijk aansluit bij de lokale behoeften voor: A) Schooljaar 2023-2024 en 2024-2025 B) Structureel vanaf schooljaar 2025-2026 <i>Wat is dat?</i>	➤ Een nieuwe subsidieregeling voor schooljaar 2023-2024 (2023) ➤ Overheveling budget AP naar OCW begroting (2023) ➤ Uitwerken structurele financiering vanaf 2025 ➤ Een maatwerkregeling voor Caribisch Nederland (2023)
2. Samenwerking met coalities ✓ Een passend programma voor en met voorlopers t.b.v. de lerende aanpak. ✓ Een landelijk programma voor doorgroeiërs en starters, met evt. (lichtere) ondersteuning per lokale coalitie.	➤ Ondersteuning en bijeenkomsten voor de voorlopers, doorgroeiërs en starters (al gaande), ➤ Een lerend netwerk en co-creatie met voorlopers (vanaf nu), ➤ Kennisplatform bouwen (vanaf 2023).
3. Onderzoek en monitoring ✓ Monitoren van de (door) ontwikkeling bij de coalities. ✓ Opbouwen kennisbasis over wat wel en niet werkt en randvoorwaarden. ✓ Effecten van de programma's in kaart brengen en randvoorwaarden.	➤ Inventarisatie landelijk aanbod (opleveren eind feb 2023), ➤ Monitor van het programma (vanaf voorjaar 2023), <i>welke indicatoren?</i> ➤ Effect meting van ontwikkeling van kinderen (vanaf begin 2024) ➤ Kennisbasis opbouwen (doorlopend). <i>Wat nu?</i>
4. Toekomstige/duurzame vormgeving School en Omgeving ✓ Antwoord hebben op beleidsvraagstukken en oplossingen voor knelpunten waar coalities tegenaan lopen. ✓ Plan toekomstige vormgeving School en Omgeving (in financiering en overige randvoorwaarden). ✓ Scenario's opstellen voor een volgend kabinet <i>Concreet</i>	➤ Varianten met voorlopers uitwerken (vanaf nu), ➤ Uitwerken van beleidsvraagstukken (vanaf nu), ➤ Opstellen van randvoorwaarden (kwaliteitseisen en veiligheid) (vanaf 2024), ➤ Realiseren van een structurele inrichting (vanaf einde programma in 2025).
Overkoepelend: Afstemming en communicatie ✓ Afstemming, verbinden en versterken van de ontwikkelingen S&O met aanpalende programma's en beleidsontwikkelingen. ✓ Draagvlak creëren intern en extern. ✓ Mensen informeren wat er gebeurt, mensen inspireren en activeren om (mee) te doen.	➤ Interdepartementale werkgroep (al gaande) ➤ Overleg met veldpartijen (al gaande) <i>Wie zijn dat?</i> ➤ Communicatieplan (december) <i>gamy bespreken op 8-12</i>

Datum
19 oktober 2022

Datum
19 oktober 2022

Bijlage: Toelichting op de programmalijnen

1. Financiering		
Doel Een geldstroom naar de coalities (incl. CN) die zoveel mogelijk aansluit bij de lokale behoeften voor A) Schooljaar 2023-2024 en 2024-2025 B) Structureel vanaf schooljaar 2025-2026		
Mijlpalen		
Schooljaar 22-23	Schooljaar 23-24	Schooljaar 24-25 e.v.
Budget van AP naar OCW: - Eind jan indienen bestedingsplan - Maart akkoord FIN - Bij akkoord, bij VJN uiterlijk 1 juni middelen naar OCW begroting.	Financiële scenario's voor formatie volgende kabinet	Besluit over structurele financiering (hoe verdelen we de middelen en via welk instrument)
Eind jan. besluit MPVO over: - Hoeveel gebieden u deze kabinetsperiode wilt bedienen en hoe we dit opbouwen (o.b.v. beschikbaar budget); - Hoe u het geld de volgende schooljaren wilt verdelen over de gebieden (welke verdeling en via welk instrument). - Apart potje/maatwerkregeling voor Caribisch Nederland		Structurele regeling maken (subsidie, SPUK, lumpsum of iets anders)
Nieuwe regeling schooljaar 2023-2024¹	Evt. nieuwe regeling maken voor schooljaar 2024-2025 ¹	

Dit schooljaar:

Budget van AP naar OCW:

Er staat op dit moment nog een groot deel van het beschikbare budget op de AP (oplopend tot ruim € 437 miljoen vanaf 2025). Met FIN is afgesproken dat we eind januari in het bestedingsplan een goede onderbouwing opnemen voor het nodige

¹ We kunnen ook besluiten een regeling te maken voor twee schooljaren. Dit leggen we u ook in januari voor.

Datum
19 oktober 2022

budget de komende jaren, en daarbij ook aangeven hoe de huidige subsidieronde is verlopen en wat de eerste ervaringen zijn. Hiertoe analyseren we de subsidieaanvragen, evalueren we de eerste subsidieronde, en halen we input op bij de coalities via sessies met de voorlopers en via casestudies.

Eind jan. besluit MPVO over aantal coalities en verdeling geld

We vragen u in januari een besluit te nemen over het aantal gebieden dat u deze kabinetsperiode wilt bedienen en in welke tranches we dit opbouwen. En hoe u het geld de volgende schooljaren wilt verdelen over de gebieden (welke verdeling en via welk instrument). Hiertoe halen we in november input op bij voorlopers, brainstormen we in december met u hierover in een brainstormstaf, en leggen we u in januari een nota ter besluitvorming voor. Uw besluit is nodig voor het bestedingsplan voor FIN, én voor de regeling voor schooljaar 2023-2024. De coalities die subsidie van ons krijgen hebben al aangegeven dat zij begin 2023 moeten weten hoeveel geld ze het volgende schooljaar krijgen, om het lokale programma te kunnen continueren. Het gaat hierbij ook over de verdeling van de middelen die al op onze begroting staan voor de huidige 130 gebieden. We hebben uw besluit dus ook nodig om verder te kunnen met het echt invullen en uitwerken van het programma met de gebieden.

Voor Caribisch Nederland bekijken we wat specifiek nodig is om School en Omgeving daar goed neer te zetten en door te ontwikkelen, omdat de context, het onderwijsstelsel en de schaal verschilt van Europees Nederland. Voor de basisscholen willen we hiervoor waarschijnlijk aansluiten bij het programma Best4kids, voor het voortgezet onderwijs bekijken we nog hoe we dit goed kunnen vormgeven. Dit leggen we u in januari voor.

Nieuwe regeling schooljaar 2023-2024

Na uw besluit in januari starten we met het maken van een nieuwe regeling die augustus 2023 in werking treedt. We evalueren de huidige subsidieronde en bekijken samen met de voorlopers hoe de nieuwe regeling verbeterd kan worden. De regeling kan pas gepubliceerd worden na publicatie van de VJN (uiterlijk 1 juni), omdat daarmee het geld overkomt naar de OCW-begroting. We hopen dan net voor de zomervakantie de beschikkingen te kunnen versturen.

Schooljaar 2023-2024:

Financiële scenario's voor formatie volgende kabinet

Uit de eerste gesprekken met voorlopers blijkt dat veel coalities aangeven veel meer geld nodig te hebben om een goed duurzaam aanbod neer te zetten. Door de oplopende reeks voor kansengelijkheid deze kabinetsperiode komt er vanaf 2025

Datum
19 oktober 2022

veel geld bij. U heeft aangegeven dat uw ambitie is om uiteindelijk alle kinderen een aanbod te geven. Deze kabinetsperiode is er naar verwachting te weinig geld beschikbaar om een aanbod neer te zetten voor alle kinderen. We willen ter voorbereiding op een volgend kabinet verschillende scenario's in kaart brengen voor de volgende stap in het programma School en Omgeving, met daarin in ieder geval een scenario op basis van het budget dat nu structureel beschikbaar komt en een scenario met een extra intensivering.

Kan toch via
lumpsum. Aanbod
met deze periode voor
alle scholen mogelijk
(extra) geld. Kunnen
jullie hier een scenario
van uitwerken?

Nieuwe regeling

In januari willen we u ook voorleggen of de volgende regeling voor 1 of 2 schooljaren moet gelden. De voorlopers is toegezegd dat zij 3 jaar geld krijgen van ons, dus we kunnen ervoor kiezen om de volgende regeling meteen voor twee schooljaren te maken. De gebieden weten dan waar ze aan toe zijn voor 2 jaar. Nadeel is dat we dan tussentijd minder goed kunnen bijsturen, en het daarmee minder past bij onze lerende aanpak. We zullen ook dit punt met de voorlopers bespreken en u in januari een voorstel doen.

gaat niet op
structurele oplossing.

Schooljaar 2024 en verder:

Besluit over structurele financiering

Met de voorlopers is afgesproken om samen in drie jaar toe te werken naar een structurele vormgeving van School en Omgeving. In schooljaar 2024-2025 zal er dan ook een besluit genomen moeten worden over de invulling van het programma vanaf schooljaar 2025-2026 en specifiek de structurele financiering: hoe gaat het beschikbare budget verdeeld worden over het land, en op welke manier. Opties die we op dit moment zien zijn: via gemeenten via een Specifieke of Decentrale Uitkering of via scholen middels lumpsum of aanvullende subsidie. We verkennen samen met de voorlopers deze en andere opties en komen tot een uitgewerkt voorstel.

Waarom niet eerder?

Structurele regeling maken

Na voorgaand besluit zal de structurele regeling uitgewerkt worden. Het is afhankelijk van de gekozen optie wanneer de structurele regeling kan worden ingevoerd.

2. Samenwerking met de coalities

Datum
19 oktober 2022

Doelen

1. Een passend programma voor en met voorlopers t.b.v. de lerende aanpak, waarin we:
 - a) Een relatie opbouwen met en ondersteunen van alle voorlopers;
 - b) een lerend netwerk van voorlopers creëren en faciliteren (verbonden met elkaar en OCW), waarin praktijk, onderzoek en kennis samenkomen;
 - c) een digitaal platform creëren voor het brengen en uitwisselen van kennis en expertise.
2. Een landelijk programma voor doorgroeiërs en starters, met evt. (lichtere) ondersteuning per lokale coalitie.

Mijlpalen

Schooljaar 22-23	Schooljaar 23-24	Schooljaar 24-25 e.v.
Programmering voorlopers: - Kickoff tijdens GKA-conferentie op 31-10 - Startbijeenkomst (ontwerpsessie) - Maandelijkse digitale bijeenkomsten - Twee fysieke bijeenkomsten per coalitie per jaar - Leernetwerk professionalisering - Thematische werksessies	Doorloop bijeenkomsten Lerend netwerk gevormd	Doorloop bijeenkomsten
Programmering landelijk (voor alle gebieden): - Vier fysieke bijeenkomsten landelijk - Twee fysieke bijeenkomsten per regio per jaar	Digitaal platform doorontwikkeling/uitgebreid	
Digitaal platform ingericht Voor kennisoverdracht, delen good practices, en plek voor uitwisseling en matching kennis en expertise.		
Communicatie: Nieuwsbrief, podcasts, brochures		

Programmering en samenwerking met de voorlopers

Met de voorlopers zijn we een driejarige samenwerking aangegaan, waarin we hen ondersteunen om hun aanbod uit te breiden en door te ontwikkelen en waarin we samen toewerken naar een duurzame en structurele vormgeving van het programma. Deze samenwerking wordt gefaciliteerd vanuit de Gelijke Kansen Alliantie (GKA) van OCW. De voorlopers worden individueel ondersteund en er wordt een landelijk aanbod ingericht met fysieke en digitale bijeenkomsten. Er wordt hierbij vraaggestuurd gewerkt en dus per voorloper bekeken wat er nodig is.

Datum
19 oktober 2022

Daarnaast willen we samen met de voorlopers komen tot een voorstel voor de structurele vormgeving van School en Omgeving. Dat betekent dat we dit in 'co-creatie' met hen gaan doen, en hen hier ook een belangrijke positie in geven. Vanuit OCW én vanuit de voorlopers kunnen knelpunten en beleidsvraagstukken worden geagendeerd waar we met elkaar oplossingen voor zoeken, en in gezamenlijkheid komen we tot een voorstel voor de structurele vormgeving. Dit resulteert in schooljaar 2024-2025 in een plan voor de invulling van het programma vanaf schooljaar 2025-2026. Voorafgaand hieraan leggen we u periodiek beslispunten voor waarmee we (bij)sturen op een goede ontwikkeling van School en Omgeving. Dit betreft bijvoorbeeld de financiering, veiligheids- en kwaliteitseisen of andere randvoorwaarden, maar ook wat er nodig is om tot een echte integrale aanpak te komen.

Programmering met de doorgroeiers en starters

Er komen een aantal fysieke en digitale bijeenkomsten waar alle gebieden aan deel kunnen nemen. Deels zijn dit landelijke bijeenkomsten waar vooral kennis gedeeld zal worden vanuit bijvoorbeeld de wetenschap of vanuit voorlopers. Daarnaast komen er regionale bijeenkomsten waarin de nadruk ligt op de kennisuitwisseling tussen de gebieden (zowel voorlopers, starters als doorgroeiers).

Uitgelote gebieden

Bij de gebieden die uitgeloot zijn voor de eerste subsidieronde bekijken de GKA-regio coördinatoren hoe we hen toch ook al verder op weg kunnen helpen. Bijvoorbeeld door deelname aan de landelijke bijeenkomsten, door aansluiting bij een andere coalitie of door hen in contact brengen met een gebied waar zij al van kunnen leren.

3. Onderzoek en monitoring

Doelen

1. Het huidige landelijke aanbod van rijke schooldagprogramma's in kaart brengen.
2. Monitoren van de coalities die subsidie ontvangen en de ontwikkeling hiervan (toename aanbod, samenwerking tussen lokale partijen, doorontwikkeling aanbod in kwantiteit en kwaliteit).
3. In kaart brengen verschillende varianten aan de hand van wetenschappelijke inzichten.
4. Landelijk bijeenbrengen en benutten van lokale onderzoeken en wetenschappelijke inzichten;

Datum
19 oktober 2022

5. Wetenschappelijke kennis opdoen om goede keuzes te kunnen maken voor een programma van de toekomst (randvoorwaarden, kwaliteitseisen, financiering etc.)
6. Opbouwen kennisbasis over wat wel en niet werkt en waar initiatieven input uit kunnen halen om hun verrijkte schooldag door te ontwikkelen.
7. Een effect meting naar wat werkt voor de ontwikkeling van een kind en welke randvoorwaarden hierbij belangrijk zijn.

Mijlpalen

Schooljaar 22-23	Schooljaar 23-24	Schooljaar 24-25 e.v.
Oplevering financiële casestudies (begin jan.)	Eerste tussenrapportage monitoring (najaar '23)	Tussenrapportage (najaar '24) en eindrapportage monitoring (najaar '25)
Oplevering rapport inventarisatie rijke schooldagen (febr.) met: - overzicht aanbod rijke schooldagen; - overzicht lokale onderzoeken en monitors; - aanbevelingen voor monitor.	Start effect meting via NRO (jan '24)	Voortgangrapportages en eindrapportage (2027) effect meting
Meerjarige monitor opgestart (Q2 2023)	Doorontwikkeling kennisbasis	Goed gevulde kennisbasis op digitale platform incl. vertaalslag naar de praktijk
Wetenschappelijke sessies die input opleveren voor website/bijeenkomsten/webinars		
Opstart kennisbasis (input leveren voor platform uit lijn 2)		

Inventarisatie rijke schooldagen en financiële casestudies

Op dit moment hebben we een onderzoek uitgezet dat een complete inventarisatie moet opleveren van het aanbod van 'rijke schooldagen' in Nederland. Daarbij wordt ook in kaart gebracht welke lokale onderzoeken en monitors al lopen en die we kunnen benutten voor het onderzoek- en monitoringsprogramma. De onderzoekers is daarnaast gevraagd om met aanbevelingen te komen voor het monitoringstraject. We hebben hiervoor gekozen omdat we op dit moment nog onvoldoende zicht op de lokale initiatieven en lopende onderzoeken hebben. Zo kunnen we in het voorjaar van 2023 met een toegespitste onderzoeksvraag en een

Datum
19 oktober 2022

valide monitor uitzetten voor de monitoring van de voorlopers, doorgroeiers en starters. De monitor kan daarnaast pas van start gaan als de initiatieven uiterlijk in december een beschikking hebben ontvangen.

Het onderzoeksbureau zal daarnaast zes casestudies uitvoeren om meer zicht te krijgen op wat het aanbod van de voorlopers kost en hoe ze dit financieren. Dit is input voor de besluitvorming en financiële onderbouwing die we in januari nodig hebben om bij FIN een claim in te kunnen dienen. We zitten ondertussen niet stil, want we willen ook uit de aangeleverde gegevens van de subsidieregeling halen hoeveel leerlingen we nu bereiken en wat voor activiteiten (en hoeveel uur) zij nu ontvangen om hun talenten te ontwikkelen. Deze informatie is aan de ene kant nuttig om een inventarisatie te krijgen wat er met de middelen gebeurt en aan de andere kant om te zien hoe bijvoorbeeld coalities zich doorontwikkelen.

Monitoring en effect meting

In het voorjaar 2023 willen we via de raamcontracten een offerteaanvraag uitzetten voor een driejarige monitoring van de coalities die subsidie ontvangen. Het onderzoeksbureau krijgt daarbij de opdracht om zoveel mogelijk gebruik te maken van de lokale onderzoeken die al lopen, én om de voorlopers te betrekken bij de opzet van de monitor. Dit om initiatieven niet te overvragen. Naast deze monitoring willen we waarschijnlijk via het Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek (NRO) een opdracht uit laten zetten voor een effect meting. Hier hebben we goede ervaringen opgedaan met het NPO en we willen hierop voortborduren. Dit moet een diepgaander onderzoek zijn dat zich richt op wat werkt voor de ontwikkeling van een kind en welke randvoorwaarden/werkzame elementen daarbij van belang zijn.

Kennisbasis

Een belangrijk onderdeel uit het onderzoeksprogramma is ook de vertaling van wetenschappelijke inzichten richting de praktijk. Met het opbouwen van een kennisbasis zorgen we voor het ontsluiten van alle wetenschappelijke inzichten die er zijn, vanuit de (internationale) literatuur en vanuit lokale onderzoeken. We zorgen dat deze inzichten vertaald worden naar de praktijk zodat dit toepasbaar is voor de betrokkenen in het veld. De kennis zal bijvoorbeeld gedeeld worden via een digitaal platform (voor het delen van kennis en om vragen te stellen), bijeenkomsten met voorlopers (zoals genoemd in lijn 2) en via webinars waar bijvoorbeeld starters en doorgroeiers goede voorbeelden toegereikt krijgen.

4. Duurzame vormgeving School en Omgeving

Datum
19 oktober 2022

Doelen

1. Antwoord hebben op de grote beleidsvraagstukken (zie vragen hieronder) en oplossing vinden voor knelpunten waar coalities tegenaan lopen.
2. Plan opleveren voor hoe School en Omgeving er vanaf 2025 uit moet zien en er vanuit het Rijk nodig om een structureel duurzaam aanbod voor alle kinderen neer te zetten (in financiering en overige randvoorwaarden).
3. Scenario's opstellen voor een volgend kabinet.

Mijlpalen

Schooljaar 22-23	Schooljaar 23-24	Schooljaar 24-25 e.v.
Beantwoording beleidsvragen	Beantwoording beleidsvragen	Oplevering voorstel voor toekomstige vormgeving School en Omgeving en besluit hierover.
	Oplevering scenario's voor formatie volgende kabinet	

Beleidsvraagstukken

Er zijn veel (complexe) beleidsvragen waar we deze drie schooljaren antwoord op moeten geven. Dit gaat deels over het doel en de doelgroep van het programma, maar ook over de gewenste sturing op het lokale aanbod, wat voor voorwaarden we hieraan gaan verbinden en wat voor eisen (t.a.v. kwaliteit en veiligheid) we gaan stellen. Daarnaast zijn er knelpunten of risico's waar we iets mee moeten. Zo zien we de bso als een belangrijke partij vanwege de pedagogische expertise en ervaring die zij hebben met het bieden van een naschools aanbod, alleen is de bso op dit moment vaak te duur voor coalities vanwege de strenge kwaliteitseisen die gelden voor de bso (en (nog) niet gelden voor het programma School en omgeving). Daarbij spelen ook vragen rondom eerlijke concurrentie en marktverstoring vanwege subsidiegelden.

Deze onderwerpen zullen we veelal met de voorlopers bespreken en middels themasessies proberen tot oplossingen of antwoorden te komen. Deze zullen we vervolgens aan u voorleggen. We hebben geprioriteerd welke vragen we als eerst willen oppakken. We kunnen niet alle vragen dit schooljaar beantwoorden omdat het vaak complexe vragen zijn, waar we soms meerdere sessies met voorlopers en andere partijen voor nodig hebben om tot oplossingen te komen en soms ook een externe opdracht voor moet worden uitgezet. Ook hebben we bij veel vragen uitkomsten uit de monitoring nodig. We voorzien in ieder geval deze vragen:

Datum
19 oktober 2022

- Hoeveel coalities en aantal kinderen willen we deze kabinetsperiode bedienen?
- Welke inhoudelijke doelstellingen gaan we nemen (talentontwikkeling of ook maaltijden)?
- Welke rollen hebben verschillende partijen en wie neemt de regie (gemeente of school)?
- Hoe gaan we om met personeelstekorten?
- Moet er ook een aanbod voor 0/2-4 jarige komen?
- Hoe omgaan met inzet commerciële partijen, marktverstoring?
- Wie is verantwoordelijk voor de leerlingen en hoe zit het verzekerings- en Arbo technisch?
- Wordt S&O verplicht voor a) scholen en/of b) leerlingen?
- Welke kwaliteitseisen gaan we stellen?
- Hoe gaan we toezicht houden op het programma?
- Hoe gaan we om met huisvesting- en personeeltekorten?
- Welke rol zien we voor de bso en hoe kunnen we samenwerking versterken?
- Hoe voorkomen we segregatie?

Scenario's voor formatie volgende kabinet en te nemen politieke keuzes

Naast de scenario's voor de financiering (zie lijn 1), willen we voor het volgende kabinet scenario's uitwerken voor de beleidskeuzes die gemaakt dienen te worden voor de lange termijn. Een belangrijk vraagstuk hierbij is in ieder geval de verhouding tussen het programma School en Omgeving en het aanbod van de bso. Op dit moment is de bso bedoelt voor werkende ouders (waarbij dit kabinet heeft aan gegeven 96% van de KOT voor werkende ouderste gaan) en investeren we nu in de rijke schooldag voor kinderen in kwetsbare wijken. Een vraag die politiek beantwoord zal moeten worden of dit twee parallelle systemen moeten zijn/blijven of dat er toegewerkt moet worden naar één buitenschoolse voorziening waar alle kinderen naartoe gaan. Wij willen onder andere op dit punt scenario's uitwerken zodat een volgend kabinet daar keuzes in kan maken. Hierin trekken we samen met SZW op.

Afstemming en communicatie

Doelen

1. Afstemming, verbinden en versterken van de ontwikkelingen S&O met aanpalende programma's en beleidsontwikkelingen.
2. Draagvlak creëren intern en extern.
3. Mensen informeren wat er gebeurt, mensen inspireren en activeren om (mee) te doen.

Datum
19 oktober 2022

Interne en externe afstemming

Het programma School en Omgeving hangt nauw samen met andere programma's en beleidsontwikkelingen binnen het Rijk. We werken daarom nauw samen met collega's binnen OCW (masterplan basisvaardigheden, NPO, cultuur etc.) en van de ministeries SZW (zowel armoedebelief als kinderopvang), VWS (sport, gezondheid en jeugd), BZK (programma Leefbaarheid en Veiligheid en de Regiodeals) en VenJ (ondermijning). We doen dit door middel van:

1. **Intern programmateamoverleg:** waarin ook COM, E&K, PO en VO vertegenwoordigd zijn.
2. **Interdepartementale werkgroep:** in deze maandelijkse werkgroep agenderen we thema's die vanuit het Rijk of vanuit de voorlopers worden aangedragen. De voorlopers delen praktijkervaringen, geven aan waar ze kansen zien en welke knelpunten er zijn. Vervolgens bespreken met de ministeries wat we kunnen doen om de coalities verder te helpen. Op deze manier willen we de verschillende programma's en beleidsontwikkelingen die er lopen aan elkaar verbinden en elkaar laten versterken, en bekijken hoe we kunnen toewerken naar een echt integrale aanpak.
3. **Structureel overleg externe partijen:** Met de VNG, PO-raad en VO-raad hebben we een maandelijks overleg. Daarnaast spreken we op dit moment verschillende veldpartijen (zoals branchepartijen kinderopvang, SWN, NOC-NSF, NJi, LKCA) via bestaande overlegstructuren. We gaan periodiek een breed afstemmingsoverleg inplannen met al deze partijen.
4. **Afstemmen interne beleidsterreinen:** Daarnaast zorgen we voor een interne update/nieuwsbrief, en afstemming met MDT, Masterplan Basisvaardigheden, Ontwikkelkracht en NPO.

Communicatie

Een overall communicatieplan wordt nu uitgewerkt met de directie Communicatie, waarbij we per programmalijn kijken wat er nodig is aan communicatie. Deze ontvangt u voor december.